

65. évf., 2011. I. 27., ára 50 dinár

3

Jó Pajtás

Január 27.

Dohányfüstmentes nap

A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere

A világ legdrágább jachtja

Az angol hajóépítők megtervezték a világ legdrágább jachtját, és most éppen megrendelőt keresnek a tervek megvalósításához. Az álomhajó munkaneve Strets of Monaco, azaz Monaco utcái, és nem is véletlenül, hiszen ez a hajó valóban Monaco kicsiben! A hajó 152 méter hosszú és kísértetiesen hasonlít a mediterrán szerencsejáték-paradicsomra: még a híres kaszinó ikerpárja is megtalálható a fedélzetén. A híres Forma-1-es pályát go-cart pálya helyettesíti, melyen még alagút is van, akár az eredeti versenypályán. Az egymilliárd dolláros hajó négy fedélzetén egyébként hét luxuslakosztály lesz, s a 16 utast 70 tagú személyzet szolgálja majd ki. A háziúr lakosztálya három emeletes és 430 négyzetméternyi területű, vagyis nem lesz igazán szűkös. Igaz, még nem tudni, megépül-e valaha ez az álomjacht, de nem csodálkoznánk, ha hamarosan jelentkezne egy vagy több újdonsült milliárdos, akinek visket a pénz a zsebében...

Flórián és Vita

A szlovákiai Kladno városkában meghirdetett nemzetközi rajzversenyen sikeresen szerepeltek az EmArt Műhely növendékei. **Sztarek Norbert**, valamint **Maša Gudovič** első díjat kapott, **Vita Mikovič** második, **Pavlovič Eszter** harmadik, **Sándor Flórián** pedig negyedik helyezett lett.

A pályázatra több mint hatezer munka érkezett a világ kilenc országából.

Emi

Norbert

Százhéttbillió e-mailt küldtünk a világban egy év alatt

A világ internethasználói tavaly 107 billió elektronikus üzenetet küldtek egymásnak, jóllehet az üzenetek többsége kéretlen levélszemét volt – derül ki egy friss felmérésből. A Pingdom webstatisztikai szolgáltatás több forrásra alapuló kimutatása szerint 2010 júniusában az internethasználók száma 1,97 milliárd volt.

Közülük 825,1 millió Ázsiából, 475,1 millió Európából, 266,2 millió Észak-Amerikából, 204,7 millió Latin-Amerikából és a karibi országokból, 110,9 millió Afrikából, 63,2 millió a Közel-Keletről, valamint 21,3 millió Ausztrália és Óceánia területeiről csatlakozott a világhálóra. A világ elektronikus levélcímeinek száma elérte 2,9 milliárdot.

A szünidő szép emlékei

Ilyenkor télen mindig a szép telelések jutnak az eszembe. Megjártuk a Kopaonikot, Popova Šapkat, Pamporovót, Borovecet... Mind, mind felejthetetlen emlékek!

Azután a Petőfisekkel minden évben a bulgáriai Maljovicára utaztunk, hogy aki még soha sem síelt, elsajátítsa a síelés alapjait, hogy aztán velünk száguldozzon le a lejtőkön... Valójában csak az tudja elképzelni a síelés örömeit, aki már egyszer átélte. Ám az idén az is élvezhette a telet, aki nem jutott el a hegyekbe: legalább tíz napig olyan hideg volt, hogy befagyott a Tisza, a Holt-Tisza, s korcsolyázhattatok, meg annyi hó hullot, hogy szánkózhattatok, ereszkedhettetek kedvetekre.

Az óbecsei Sever Đurkić iskolában arról beszélgetünk, ki merre járt a téli szünidőben, kinek milyen szép emléke maradt. Beszélgetőtársaim Zapletán Erika magyartanár nő tanítványai: az ötödikes **Halápi Lóránt**, **Fehér Zsolt**, a hatodikos **Horvát Lenke**, **Horvát Evelin**, és a hetedikos **Kovács Franciska**.

Zsoltinak a legszebb emléke a síelés. Már haladó. A síoktatója a helyes síelésre oktatta.

– Az idén Szlovéniába, Kranjska Gorára mentünk telelni – meséli Zsolti. – Sokáig utaztunk, 11 óra alatt értünk oda. Nagyon szép ott a táj, a magas hegyek, a fenyvesek. Nagyon vigyáznak a tisztaságra. A kopaoniki telelésen tanultam meg síelni, most az oktatónk arra tanított meg, hogy helyesen, összetett lábbal síeljek. A fordulással is volt gond, de mire jöttünk haza, minden ment, mint a karikacsapás. Még a legmeredekebb pályán, a feketén is lejöttem. Oda négyüléssel felvonó vitt föl bennünket, de volt tányéros is. Finom kranji kolbászt is ettünk. Nagyon jól éreztem ott magamat, s a sok szép kép, amit készítettünk, emlékként marad meg.

Szép élményekkel tértek vissza a szünidőről

Lóránt is nagyon szeret kint a jó levegőn, szinte mindennap a Tisza-parton szánkózott.

– A barátaimmal sokat szánkóztunk a töltésen – kezd a mesélésbe Lóránt. – Mivel sok hó esett, meg hideg is volt, s nem olvadt el, így minden délután lent voltunk a Tiszán. Összekötöttük a szánkókat, s úgy ereszkedtünk le a töltésen. Kiöntött a Tisza, s így a töltés lábáig ért, majd megfagyott a víz, egész a víkendházig sikklottunk. Az egyik barátom a gördeszakájáról leszerelte a kerekeket, s sznobordként használta azt, azzal csúszott lefelé. Nem volt mindenkinek szánkója. Volt, aki szalmával kitömött nejlonzsákkal, mások egy darab műanyagot ereszkedett lefelé. Estétajt kerültünk

haza, az úton húztuk egymást, mert már nagyon ki voltunk fáradva.

Evelin mindennap Dreáról utazik. Ott nincs töltés, de azért fölaltázták magukat.

– Mi is sokat szánkóztunk – dicsekszik Evelin –, igaz nem ereszkedtünk le a töltésen, hanem apukám húzott bennünket autóval. Odakötöttük a szánkókat, ő meg lassan húzott minket. Összejöttünk körülbelül tizenötön. Jó buli volt! Akinek nem volt szánkója, az autógumival sikkolt az autó után. Elutaztam Moholra, ugyanis ott lakik az unokatestvérem. Ott is sokat tartózkodtunk kint a levegőn, ereszkedtünk le a töltésen, hóembert készítettünk, jókat játszottunk.

Franciska is utazott, mégpedig Magyarországra, de itthon is jól érezte magát a barátaival, barátnőivel.

– Hódmezővásárhelyen meg Szegeden jártunk – halljuk Franciskától –, ahol még műkorcsolyapálya is volt, de itthon jobb kedvvel mentem a Holt-Tiszára, ahol összejöttek az ismerősök, barátok, barátnők. Sokat koriztunk, átfagyunk, s ilyenkor jólesett a forró tea. Esténként táncpróbára jártunk a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörbe.

Lenkének szép emlék az újévvárás, a karácsonyi ünnepek, de talán a korcsolyázás a legszebb.

– Nagyon mozgalmas volt a szünidőm – mondja Lenke –, szinte minden percem be volt osztva. A barátnőimmel mindennap a Holt-Tiszán korcsolyáztunk. Egész délután koriztunk, aztán, amikor már kifáradtunk, megfagyunk, bementünk Franciskáékhoz egy teára. Jó volt a társaság, nagyon jól elszórakoztunk. Esténként a kultúrkör tánccsoportjában próbáltunk, vagy úszni mentem a sportközpontba, ahol versenyszerűen úszom.

Zsolti a síelésen

A rossz tanácsadóról, avagy középpontban a harag

Néha megesik, hogy olyan dolgokat mondunk vagy teszünk, amivel a másikat megbántjuk, magunkra haragítjuk, vagy pont fordítva, mi haragszunk meg másokra. A harag sohasem kellemes érzés, hiszen sokszor szomorúság, magányosság, sértettség is társul hozzá, a kapcsolat pedig egy időre megromlik, néha pedig egy életre megszakad. Nagyon kevés olyan dolog van, amit nem lehet megbocsátani, és egy-egy komolyabb veszekedés után bizony édes lehet a békülés a barátunkkal vagy a szerelmünkkel, esetleg a szüleinkkel.

A fiatalok megbocsátóbbak, mint a felnőttek, mondják a szabadkai Đuro Salaj iskola nyolcadikosai, akikkel a haragról beszélgetünk.

Fleis Levente jelenleg az öccsével van haragban, mert tönkretette a tévét. Lassan három hete nem beszélnek egymással, és egyikük sem tett eddig semmit, hogy kibéküljenek.

– Szerintem a fiatalok másként kezelik az ilyen dolgokat. A gyerekek gyakran összevesznek, de hamar kibékülnek, a felnőttek között viszont tovább tart a harag. Ritkán haragszom, és legfeljebb egy-két hétig tart a harag, de ebben az esetben nem tudom, meddig tart még az öcsémrel ez a helyzet. Talán akkor békülnék ki, ha megpróbálna beszélni velem, de nem nagyon érdekli, és egyelőre én sem tettem semmit. A lányokra nem szoktam haragudni, de a felnőttekre, például a szomszédokra vagy a tanároknak néha lehet. Meg akkor is haragudtam, amikor valaki agyonverte a kutyámat. Egyébként sem szeretem, amikor bántják az állatokat.

Margit Kitti néha az egész világra haragszik, például nagyon felháborítja az állatok öldöklése. Egyébként mindenkiel jó viszonyban van, kivéve az egyik tanárát, akivel gyakran kerül konfliktusba.

– Mindig azzal vádol, hogy nem figyelek és beszélgetek órán, de szerintem nincs igaza. Egyébként ez nem hat ki az iskolában töltött időre, azt az egy órát kibírom, a többi jó. A barátnóimmal és a szüleimmel is összeveszek, de inkább csak dühösek vagyunk egymásra, és mindig ki is békülünk. Egyszer volt olyan, hogy megharagudtam a barátnómra, meg miatta még magamra is mérges voltam. Megbántott valamivel, legszívesebben kifutottam volna a világból, de közben magamat is hibáztattam. Ám végül sikerült ezt is tisztázni, és azóta jóban vagyunk, egyébként is egy-két nap alatt elmúlik a haragom.

– Amikor haragszom, főleg düh társul hozzá, de nem vagyok agresszív, nem török, zúzok, nem is verekszem. Ilyenkor jobban

szereket egyedül lenni. Legutóbb néhány napja haragudtam meg a barátaimra, mert megbeszéltük, hogy együtt bemegyünk a városba, de lemondták. Tudtam, hogy nem ők a hibásak, mégis dühös voltam. Végül egyedül mentem, és mire beértem a városba, le is csillapodtam. Engem nehéz megharagítani, néha csak inkább feldühítenek valamivel, de például ha bántják a barátaimat, akkor képes vagyok megharagudni. Viszont ha a barátaim bántanak engem, akkor próbálok nem magamra venni, de biztosan előfordulhat olyan helyzet, ami akár a barátság végét is jelentheti. Egyszer egy félreértés miatt az egyik barátommal néhány napig nem beszéltünk, és az nagyon rossz volt, mert nem akart szóba állni velem, így nem tudtam vele megbeszélni a dolgokat – meséli **Budinčević Krisztián**.

Mulic Beáta legtöbbször a testvéreire tud megharagudni, de ezek az összezörrenések sem tartanak sokáig.

– Egy vagy két nap volt a maximum, amikor nem beszéltünk egymással. Nem nagyon törődünk az ilyesmivel, tudjuk, hogy hamar vége lesz a nembeszélésnek, és minden megy tovább. A gyerekek könnyebben túljutnak a veszekedéseken, és hamarabb megbocsátanak egymásnak, mint a felnőttek, mert ők valahogy jobban magukra veszik a dolgokat, és ha mondanak is valamit, azt komolyan is gondolják. Volt már, hogy megharagudtak rám, és akkor nagyon rossz. Olyankor szétidegeskedem magam, azon gondolkodom, tényleg én voltam-e a hibás, vagy hogyan tehetném jóvá a dolgokat. Néha egy bocsánatkérés is elég, de ha nagyobb dolgokról van szó, szükség lehet egy komolyabb beszélgetésre is.

Kiss Dominik néha összekap a szüleivel, de ha a szeretteit bántják, akár meg is haragszik.

Igazán komoly veszekedése viszont néhány hónapja a nagymamájával volt.

– Akkor este bent játszottunk, és elég hangosak voltunk, a szüleim viszont szerettek volna aludni. A nagymamám szólt ránk, vagyis elkezdett kiabálni, mi pedig olyat mondtunk, amit nem kellett volna. Nagyon megsértődött, még csak bocsánatot sem mertem tőle kérni. Nagyon bántott a dolog, szégyelltem is magam, ugyanakkor haragudtam is egy kicsit. Azután napokig nem beszéltünk, pedig mindennap találkoztunk. Szerintem nem érdemes egy életen át haragot tartani valakivel, mindig meg lehet bocsátani a másikkal. Persze könnyebb elviselni, ha mi haragszunk másra, mint fordítva, mert rossz érzés, hogy megbántottam valakit, és néha nehéz dolog bocsánatot kérni, időnként akár még megalázó is lehet.

Reéb Albert kerül a konfliktusokat, kerül a veszekedést. Talán soha nem is volt haragban senkivel.

– A rendőr megbüntetett, mert néhány métert visszafelé mentem az egyirányú utcában. Akkor ezért egy kicsit haragudtam rá, még ha igaza is volt. Egyébként nem szoktam haragudni senkire, és talán nincs is olyan szituáció, ami miatt haragot tartanék valakivel. Gyorsan megbocsátok, de az az igazság, hogy általában én kezdeményezem a békülést, még akkor is, ha nem én hibáztam. Volt persze, hogy megharagudtak rám valami miatt, de azon is hamar túlléptünk. A világban folyó dolgok miatt néha tudok haragudni, de semmit nem tehetek ellenük. Inkább dühítenek dolgok, és egy-egy veszekedés inkább szomorúságot és magányt ébreszt bennem, fáj, ha valakivel megromlik a kapcsolat, és az is rossz érzés, hogy megbántottam valakit.

Sztojánovity Livia

Behavazott rovarok

A behavazott téli erdő nem is emlékeztet arra a kirándulásra, amit áprilisban vagy májusban ugyanide tettünk.

A zöld lombok helyett hófedte ágak köszöntenek, a csattogó fülemülék és flótázó sárgarigók helyett legfeljebb a szajkó kiált recsegő hangján, és léprigók cserregnek az öreg tölgyeken tenyésző sárga fagyöngy bokrai mellett. A puha, fehér hópaplanon éktenkedő nagy barna folt messziről jelzi, hogy ott az éjszaka folyamán vaddisznók turkáltak. Erős orrukkal felszaggatták az avert és a fagyos talajt, makkot, telelő csigákat, gilisztákat kerestek. Az ilyen frissen feltúrt helyeken már kora reggel megjelennek a cinegék, egy-egy áttelelő fekete rigó, hogy a felszínre került, szabaddá vált száraz levelek között pókokat, rovarokat keressenek.

A rovarok télen pihennek, imágók, peték és bábok várják a tavaszt, nem mozognak, legfeljebb véletlenül vehetjük észre őket. Akadnak azonban kivételek is. Az északi félteke hidegebb régióiban elterjedt hószúnyog például éppen a téli időszakban látható. Az erősen szőrös testű, sárgásbarna rovar szárnyai hiányoznak, repülni nem tud. A fagypont körüli hőmérsékleten érzi jól magát, élénken szaladgál a talajon vagy a hófelületen. De megfigyelhetjük hidegebb, akár mínusz 10 Celsius-fokos hőmérséklet esetén is.

Évekkel ezelőtt egy verőfényes téli napon a közeli dombon járva vidáman mozgó téli szúnyogokat vettem észre, ugyancsak a havon. Valamivel odébb már légi táncot roptak a napfényes, de hideg levegőben. Egész kis csapat verődött össze, mozgásuk a tavak mentén nyári napokon látott árvaszúnyograjzásra emlékeztetett. Egyet megfogtam, és a kezemre ültettem. Eleinte nem mozdult, talán csodálkozott, de aztán a mutatóujjam hegyére mászott, és szárnyait meglibbentve könnyedén a levegőbe emelkedett. Utánanéztem, de a következő pillanatban már el is tűnt fel-alá hullámzó, rajzó társai között.

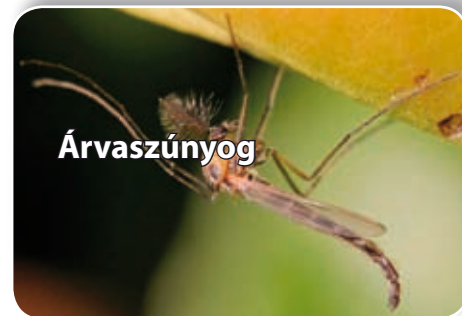
Legutóbb az egyik dombon láttam nagyon apró, de tömegesen előforduló ugróvillásokat, de természetesen másutt is találkozhatunk velük. A tél vége felé, amikor már olvad, kasszá válik a hó, ezek az általában fénykerülő rovarok sötét tömegben, lépésnyomokban, a hó árnyékos részén figyelhetők meg. Érdekes, hogy bár igen nagy tömegben élnek, egy köbdeciméternyi talajban ötszáz vagy akár ezer állatka is összeszámolható, mégis csak a 17. század vége felé fedezték fel őket. A legsűrűbben a felszín közelében, egy centiméteres mélységig találhatók. Itt egy köbdeciméterben több mint négyezer példányt is kimutattak, míg valamivel lejjebb, mindössze tizenöt centiméter mélységben már csak huszonöt állat került elő ugyanennyi földből. Amikor egy régi, már olvadásnak indult csizmanyom árnyékos oldalán az egymás mellett szorongó állatkák közé nyúltam, bolhák módjára kezdtek pattogni, és kisvártatva az egész társaság mozgásba jött. De az árnyékban levő hófelület láthatóan nem akarták elhagyni. Amelyikük kipattant a napsütötte részre, nyomban visszafelé igyekezett. Ahol a parkban téli etető van, és azt rendszeresen fel is töltik napraforgóval, mindig nagy a forgalom, cinegék, csuszkák hordják a csemegét, míg a magevők, zöldikék, verebek, fenyőpintyek helyben ropogtatják a napraforgót. A lehulló szemekre vetési varjak és szarkák lesnek, de a nyomok tanúsága szerint éjszakánként az erdei egerek

Hószúnyog

is átvizsgálják a talajt vagy a hófelületet maradékok után kutatva.

Bizonyos években ősszel sok süvöltő érkezik hozzánk északabbról, és ezek a szép madarak egészen tavaszig kitartanak. A parkokban főleg a juharfákat látogatják, de szívesen morzsolják erős fekete csőrükkel a fagyal bogyoit is. A hímek alsóteste élénkpiros, a tojóké szürke, ha egyik ágról a másikra röppennek, hátuk hófehér színe látszik. A süvöltő a nagy lucfenyve-

Árvaszúnyog

sek lakója, ezért mint fészkelő nálunk ritka, de ősztől tavaszig erdei vágásokban, kertekben, parkokban és arborétumokban gyakran találkozhatunk többnyire néhány madárból álló kis csapataival. Általában nem ijedősek, az embert közelre bevárják. Ha egyikük elmarad társaitól, bánatosan hangzó rövid fütyüntésekkel szólítgatja őket. Ezt a hangot könnyű utánózni, és különösen a magányos madarat közelre lehet vele csalni. Odaröpül, keresi a társat, hangosan hívogat, aztán végül csalódottan továbbrepül. Ilyenkor már nagyon nehéz visszacsalni, bár akadtak olyan süvöltők – elsősorban tojók –, amelyek néha többször is visszafordultak. Tettszett nekik a fütyüntésem, vagy csak nagyon egyedül érezték magukat, nem tudom...

Sch. E.

Léprigó

Süvöltő

Vaddisznó

Szörmókom

egyik sarkába túrja a forgácsot, és abban alszik. Estefelé és éjjel nagyon éber, olyankor mindig játszik, rágcsál és csüng-lóg a ketrec rácsain. Magvakkal és zöldségekkel etetem. Naponta kap friss vizet. A forgácsot hetente egyszer cserélem alatta. Mindennap játszom vele. Kiveszem, simogatom, felrakom a vállamra és a fejemre. Csiklandoz, amikor mászkál rajtam. Mióta nálam van, jól kikerekedett, ezért Gömbinek neveztem el.

Nagyon örülök, hogy van egy kis szörmókom, akiről gondoskodhatok. Sajnos elég rövid életűek, általában 1-2 évig élnek.

Szeszták József, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

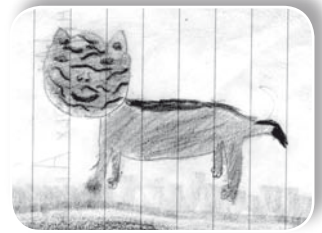
Szeptember közepén a hátsó boltban vettem egy kis hörcsögöt. Mandzsúriai törpehörcsög, az egérfélék családjába tartozik. Tizenegy centiméternél nem nő nagyobbra. A bundája sűrű, a hasán fehér, a hátán fehér és barna foltos. Nagy, kerek, fekete szeme van. Rózsaszínű, apró ujjai vannak a lábán, és kicsi rózsaszín a farka is. Éjszakai állat. Nappal sokat alszik. A ketrec

ÁLLATKIRAKAT

Schrapy és Dixi

A kedvencem a kutyám, Schrapy. A kutya ezüst-, fekete és fakó színű. Kis termetű és gömbölyű feje van. Játékos, vidám természetű ebecske. A hangja igen jellegzetes. Az ugatása olyan, mintha rőfögne, horkolna vagy prűszkölne. Az ilyen fajta kutyákat jobb nézni, mint hallgatni. Schrapyt Adáról kaptam. Hetente kétszer adok neki enni. Nem lehet megsimogatni, mert ugrálni kezd, vagy jön a másik kutyánk is, Dixi. Dixinek fekete és fehér szőre van, rendkívül

bátor, értelmes és intelligens kis állat. Ő sem engedi meg, hogy megsimogassam. A két kutya sokat játszik.

Rigó Edvárd, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A csintalan Elmó

hozták nekem a testvéremék, közel három éve.

Elmó kutyakaját eszik, ha nincs más. Általában a maradékot kapja el, de ha szárnyast vagy csontosat eszünk, vidáman rágcsálja a csontokat. Vizet iszik. Csintalan, sokszor ellopja a kikészített enivalót, nekirohan az ajtónak stb. Mókás, mert pl. egyszer mi bent voltunk, és valaki kopogott. Kinéztem, de csak Elmó vakarózott. E művelet közben lába az ajtónak ütődött, ez adta a kopogásra emlékeztető hangot.

Szeretem őt, mert vicces, szőrös stb. Remélem, még sokáig velünk marad.

Raffai Balázs, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az én kutyámat Elmónak hívják. Fehér szőre van, a háta közepén pedig egy fekete folt tűnik ki. A szemei barnák, a szemöldöke citromsárga (ez jelzi, hogy pocokos). Az arca többi része egy pandééra hasonlít: szeme fekete, orra úgyszintén, és nedves. A teste többi része fehér. Újvidékről

Buksi, a házőrző

Egy kiskutyáról írok, aki Adáról származik. Valójában a nagymamám házőrzője. Buksinak hívják.

Buksinak barna szőre van. Termete eléggé kicsi. Mindig csóválja a farkát. A szeme zöld. Aranyos kis fülei vannak. A nagymamám udvarában él. Egy kis házikó az ő birodalma. A mamám nagyon szereti, és mi is. Az iskolából szinte mindig oda megyek, és mikor ki van engedve, odarohan hozzám, és elkezd ugatni. Buksi segítségével jól jön a háznál, főleg ha vannak tyúkok, mert elzavarja a görényeket, ha arra ólálkodnak. Általában csontot eszik, de van, amikor csemegét is kap.

Buksi nagyon barátságos, jószívű kutya. Talán egy kicsit szelid is. Szereti a gyerekeket és azt, ha foglalkozunk, játszunk vele.

Horvát Alíz, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedvenceim

Van egy pár háziállatom, egy kutya, egy macska és két papagáj.

A macska neve Hópárduc. A Kishegyesről hozott macska lányának a lánya. Hópárduc anyámat szereti a legjobban. Szegényt már kétszer elütötték, ezért sántít a hátsó lábára.

A kutya neve Bence, az ő anyja is hegyesi. Bence mindannyiunkat nagyon szeret. Most a papagájok következnek, Csiri

és Csirip. A nevékhöz méltóan hangosan csiripelnek. Húsvétra kaptuk őket. Csiri a lány, és Csirip a fiú.

Voltak ékszerterknőseink is, de őket elajándékoztuk valakinek. A vágyam egy gyík, vagy más nagyobb hüllőféle, de akkor anya állatostul fog elzavarni a háztól.

Smit Alex, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Hűséges kedvencem

Alexéktól kaptam ajándékba körülbelül négy éve. Már sok kiscicája volt, de a legtöbb elhunyt. Hami nagyon kedveli a kisebb csontokat, amik a MSC-nél levő horgászboltban kaphatók. Amikor eszik, szereti, ha a fülét vakarják, és közben morog. Néha összevissza ugrál, és rohángál az udvar közepén, de van, hogy meg sem mozdul, egész nap alszik a fészkerben, a foteljában. Mikor alszik, dorombol, és csak ritkán nyávog. A ci-

cánkat én vagy Rita etetjük.

Nagyon szeretem, mert hűséges. Ezt a macskát soha nem ajándékozom el.

Gajdos Viktor, 5. c osztály, Cseh Károly iskola, Ada

HOROG

Törpe maréna

***Coreginus albula* (Linnaeus, 1758)**

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, oldalról erősen lapított. Feje a testhez viszonyítva kicsi. Szájnyílása kicsi, és felső állású, vagy csúcsba nyíló. A hátúszóját 11–13, anélis úszóját 13–17 úszósugár méréviti. A hát- és a farokúszó között kicsiny zsírúszót visel. A farokúszója jól fejlett, a hátsó szélé mélyen bemetszett. Pikkelyei aprók, számuk az oldalvonala mentén 70 és 91 között változik. Testszíne a hátan kékeszöld, az oldala és a hasa ezüstösen fehér. Uszonyai szürkés színűek, áttetszőek. Hossza a szakirodalom szerint maximálisan 30 cm, életkora 5 év.

Hasonló fajok. A törpe maréna leginkább fajrokonával, a nagy marénnal (60) téveszthető össze. A nagy maréna felső állkapcsa túlér az alsón, a törpe marénnak az alsó állkapcsa vagy egyforma hosszúságú a felsővel vagy hosszabb annál. A pénzes pér (62) zsírúszója ellenére is megkülönböztethető tőle magas és hosszú – 13-17 osztott sugarat tartalmazó – hátúszója alapján. Alakra nézve néhány pontyféle is hasonlít hozzá, de azoknak nincs zsírúszója.

Környezet. A törpe maréna tipikus élőhelyei a mély, hideg és tiszta vizű tavak. Tartózkodási helye nyári időszakban a plankton mozgásához igazodik. A kifejlett egyedek rajokban mozognak.

Táplálék. A faj táplálékát fiatal és kifejlett korban egyaránt zooplankton alkotja, amelyhez a nyílt vízben jut hozzá.

Szaporodás. Ivarérettségét általában kétéves korára éri el. Ívása 6-7 fokok vízhőmérsékletnél, októbertől decemberig tarthat a folyók torkolatánál. Az ikráit homokos aljzatra rakja, melyek csak 135-147 nap elteltével, tavasszal kelnek ki. Az ikrások által lerakott ikraszám 3 és 14 ezer között változik.

Elterjedés. Természetes areáját a Balti-tenger melléke és a Brit-szigetek képezik. Így megtalálható Anglia és Írország néhány tavában, az Elba folyó természetes tavaiban, Svédország, Norvégia és Finnország tavaiban, az Onyega- és Ladoga-tóban, a Volga felső vízgyűjtőjének tavaiban, továbbá a Boteni-öböl és Bajorország néhány tavában. Ezenkívül betelepítették Oroszország, Franciaország, Lengyelország és a volt Csehszlovákia több pontjára. Magyarországra először 1955-be importáltak törpe (kis) és nagy marénát Lengyelországból, a zsenge ivadékat a Balatonba a jég alá engedték be. Ezt követően 1958. februárjában újabb szállítmány érkezett, megtermékenyített ikra formájában. A kikelést és előnevelést követően a törpe marénák szintén a Balatonba kerültek. A további sorsukról nem tudunk, valószínűleg maradéktalanul elpusztultak, hiszen a Balaton sekély, erősen felmelegedő vize alkalmatlan számukra. Legutóbb 1972-ben észlelték Magyarországon, amikor egyszerre két példány is előkerült, de nem a Balatonból, hanem más vízterületünkről.

Jelentőség. A hideg és mély tavakban nagy állományai élnek, amelyeket halászatilag hasznosítanak, mesterséges szaporítással gondoskodva az utánpótlásáról is. Húsa ízletes, a pisztrángéhoz hasonló, főként füstölve kerül forgalomba. Hozzánk csak a véletlenül lesodródó egyedek kerülhetnek el, s mivel nincs olyan vizünk, amely igényeinek megfelelő lenne, csupán mint faunánk színező elemének van jelentősége.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:
Magyarország halfaunája című könyve nyomán

A nyár nálam minden tekintetben a tiszai horgászás ideje. Ilyenkor a nap jelentős részét a vízparton töltöm, hol úszással, hol pedig az égbe meredő spiccek bámulásával.

Mivel a nyáron főképp süllőztem és fogtam is becsületesen, az ősz első horgászkiuccanását is ennek a tuskés hátú ragadozónak szenteltem. A nyári süllőim 99 százaléka alig haladta meg 35 centiméteres méretet, ezért most más helyre készültem. Elhatároztam, hogy horgászbarátomat együtt bevetjük magunkat a Lóstrand veszélyes dzsungelébe. Az oda vezető földút az előző napi esőzések miatt tele volt pocsolyákkal. Kerékpáron, tíz kiló motyóval megpakolva fölfelé az emelkedőn... Az utazás extrém sportnak is beillt volna.

Mikor odaértünk, a jónak vélt horgász helyen már horgászott valaki. Egy idős ember, akitől bármit is kérdeztünk, azt válaszolta, hogy még nem fogott. Ha a nevét kérdeztük volna, akkor is ez lett volna a válasza.

Már ekkor rossz előérzetem volt, de teltettem magam ezen, és továbbindultunk másik horgász helyet keresni. A következő helyen egy röpképtelen sirály gubbasztott, de némi harc után elkergettük. Csalihalat nem hoztam, mert a Lóstrand remek küszfo-

gó hely. Én az azzonali kapások reményében ültem le a székemre, de félórai etetés, úsztatás és minden létező trükk bevetése után sem tudtam halat produkálni. Ekkor a mögöttünk lévő bokor elkezdett csörögni, a sirály felvisított, zörgés hallatszott, majd hirtelen mindkettő elhallgatott. Jobbnak láttuk továbbállni. Mindent összepakoltunk, csak a biciklomat tartottam a kezemben. Már majdnem kijutottunk az erdőből, amikor a mögöttünk lévő bokorból halk morgás hallatszott. Nem tudom, mennyi a töltésre felbiciklizés világrekordja, de biztos, hogy megdöntöttük, de még a Lóstrandtól a kemping közötti két-három kilométeres távon is irigylésre méltó sebességgel haladtunk.

A kemping előtti sima partszakaszon megálltunk, hogy kipihenjük magunkat. Pihenés közben a parttól hat-hét méterre egy bedőlő fa mellett hatalmas küszcsapatot pillantottunk meg, amelyet nemsokára szétkergetett egy erőteljes rablás. Rájöttem, hogy a fa alatt egy süllő tanyázik. A part mellől két perc alatt kifogtam egy közepes méretű folyami gébet. Akárhányan is utálják ezt a kis betolakodó halat, szerintem a

világ egyik legjobb süllőcsalija! Feltűztem hát a horogra, és bedobtam a végszerelékkel. Kissé feljebb csobbant a vízbe, mint szerettem volna, de ott hagytam és indultam vissza újabb csalihalat fogni. Amikor a harmadik küsz segítettem partra, a barátomnak kapása volt, aminek az eredménye egy lecsípett farkú gumihal lett. Indultam vissza háborgatni a fehérhalakat, amikor a gébbel csalizott botomat valami lerántotta az álványról. Odakaptam, mielőtt az egészet elvitte volna a feneketlen mélységbe. Miután felvettem a hallal a kontaktust, éreztem, hogy nem a halak királyával, de nem is egy méreten aluli halacskaival van dolgom. A halam megpróbált beúszni a fa alá, de egy határozott kézmozdulattal megakadályoztam ebben. Ezután ellenállás nélkül kicsörlőztem fáradt ellenfeletem. Lassan esteledett, és a barátommal elindultunk hazafelé. Útközben talákoztam egy hölgygel és a fiával, aki ekkora halat még csak boltban látott, és le akart vele fényképezkedni. Otthon megmértem a süllőt, 42 centis és 45 dekás volt.

Volford Dávid, Ada

Az elátkozott partszakasz

Január 27.

Angelika, János és Angéla napja.

Angelika: Latin eredetű név. Jelentése: angyali, angyalhoz hasonló.

János: Bibliai név. A héber Johanan név görög Johannes változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.

1945. I. 27 – 66 éve történt

Holokauszt emléknap Európában, az Auschwitz-Birkenau koncentrációs tábor felszabadításának emlékére. A holokauszt a náci Németország által ellenőrzött területeken a második világháború alatt végrehajtott, a nemzetiszocialista német kormány által eltervezett és irányított népirtás neve, amelynek körülbelül hatmillió európai zsidó esett áldozatul. A náci rendszer más csoportokat is üldözött vagy próbált megsemmisíteni: a cigányokat (Porajmos), az oroszokat (különösen a hadifoglyokat), a lengyeleket (Generalplan Ost), a fogyatékosokat (Aktion T4), a homoszexuálisokat és a politikai vagy vallási ellenállók, például a szocialistákat, kommunistákat vagy Jehova Tanúit. Sok kutató nem veszi bele ezen csoportokat a holokauszt definíciójába, hanem a zsidók elleni népirtásként határozza azt meg. A náci minden áldozatát figyelembe véve a halottak száma jóval nagyobb, a legtöbb becslés 9 és 11 millió közé teszi.

1919. I. 27. – 92 éve történt

Meghalt Ady Endre költő, újságíró. A Nyugat első nemzedékének vezéregyénisége, nemzeti líránk egyik legnagyobb alakja. Szerelméhez, Diósné Brüll Adélhoz írta Léda-verseit. Későbbi feleségét, Boncza Bertát költeményeiben Csinszka-nak nevezi.

Január 28.

Károly, Karola, Ágnes, Tamás, Apollónia, Inez, Péter, Amália és Margit napja.

Károly: A Károly két név egybeesése. Az egyik a régi magyar Karuly személynév. Jelentése: karvaly, turul. A másik a latin Carolus rövidülése, mely a germán karl névből származik. Jelentése: legény, fiú.

Inez: Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján.

1788. I. 28. – 223 éve történt

Londonban megszületett George Gordon Noel Lord Byron angol romantikus-klasszicista költő. 1812-ben jelent meg fő műve: Childe Harold zarándokútja (Childe Harold's Pilgrimage), 1817-ben

dramája Manfred címmel. 1819-ben írta Don Juan című elbeszélő költeményét, és 1821-ben a Kain (Cain) című drámát. Az európai értelmiségiek, művészek és politikusok lelkesen ünnepelelték és támogatták az 1821 óta tartó görög szabadságharcot, amelynek Lord Byron is önkéntes felkelője volt.

1986. I. 28. – 25 éve történt

Hét fővel a fedélzetén felrobbant a Challenger amerikai űrrepülőgép. Az embert szállító űrhajók történetének addigi legsúlyosabb katasztrófája során életét vesztette Francis Scobee parancsnok, Michael Smith másodpilóta, Gregory Jarvis, Ronald McNair és Ellison Onizuka fedélzeti mérnökök, Judith Resnik kutatómérnök, és Christa McAuliffe tanárnő.

Január 29.

Adél, Ferenc, Valér, Etelka, Jónás, Szaléz, Szalók és Adelaida napja.

Adél: A német Adele név francia formájából származik. Eredetileg az Adel- kezdetű nevek rövidülése. Jelentése: nemes.

Szaléz: Szalézi Szent Ferencnek a megkülönböztető előnévből önállósult, amely a származási helyére utal.

1876. I. 29. – 135 éve történt

Budapesten 72 éves korában meghalt Deák Ferenc magyar politikus. Kortársai „a haza bölcsé”-nek nevezték megfontoltsága és tisztessége miatt. A dualista rendszer idején Magyarországon jelentős ipari fejlődés vette kezdetét a nagybirtokrendszer fenntartása és a nagy tömegű szegényparaszti réteg megmaradása mellett.

1860. I. 29. – 151 éve történt

Megszületett Anton Pavlovics Csehov orosz drámaíró (Sirály, Cseresznyészkert – ez utóbbit nálunk is gyakran játsszák).

Január 30.

Gerda, Martina, Gellért, Orgona és Jácinta napja.

1818. I. 30. – 193 éve történt

Megszületett Görgey Artúr honvédtábornok, aki Világosnál feltétel nélkül letette a fegyvert. Alig 31 éves volt ekkor. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kiemelkedő alakja. Történelmi sze-

repének megítélése a mai napig ellentmondásos. Egyébként vegyész-mérnök volt: tudománytörténetileg bizonyított, hogy az 1848. évi tanulmányával a kémikusok körében elismerést szerzett. Tudományos eredményei hosszú időn át érvényesek maradtak, amit Than Károly 1893-ban így igazolt: „Görgei adatai azóta sokszor felhasználhattak, és minden nagyobb összefoglaló kémiai szakmunkába föl vannak véve.” A szabadságharc bukása után még csaknem 70 évig figyelemmel kísérte a kémia fejlődését, de nem vállaltott újra e tudomány aktív művelőjévé. 1867. május 29-én nyílt kérelmet intézett az emigráns Kossuth Lajoshoz: „Ne szédítse újra el ezt a szégyent, már annyit szenvedett népet, amidőn ez – alig kijózanodva – ma már nem Önt többé, hanem Deák Ferencet akarja követni.” Kilencvennyolc éves korában Budapesten halt meg.

1925. I. 30. – 86 éve történt

Megszületett Douglas Engelbart, aki 1968-ban feltalálta és használni kezdte a számítógépes egeret.

Január 31.

Marcella, János, Lujza, Péter, Ludovika és Geminián napja.

Marcella: A latin Marcellus férfinév női párja. Jelentése: határerdő-határvidék védője.

Geminián: Latin eredetű név, a Geminianus név rövidülése. Jelentése: iker.

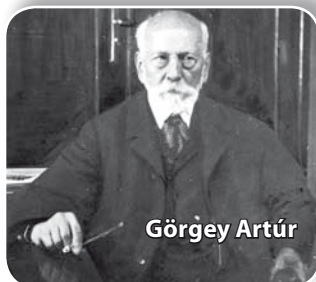
1918. I. 31. – 93 éve történt

Oroszországban bevezették a naptárreformot, január 31. után február 14. következett.

1977. I. 31. – 34 éve történt

Átadták a közönségnek a Pompidou-központot Párizsban. Teljes neve: Georges Pompidou Művészeti és Kulturális Központ, de a nép nemes egyszerűséggel Bobúrnak nevezi. Az épület érdekessége és különlegessége, hogy 6 szintjén a belső, 50 méter széles termetek sehol nem töri meg belső elválasztó fal, tartószerkezet vagy pillér. Minden tartószerkezet, közmű és lift az épület külső részén található. Az

Görgey Artúr

1970-ben kiírt ötletpályázatra 681 építész jelentkezett, akik közül 1971 júliusában Renzo Piano olasz és Richard Rogers angol építész választották ki. Ennek – hozzáink legközelebbi, budapesti – megfelelője a Művészetek Palotája (MűPa).

Február 1.

Ignác, Kincső és Brigitta napja.

Ignác: Latin eredetű név, az Ignatius név rövidülése. Jelentése: tűz.

Kincső: Jókai Mór névalkotása, A jövő század regénye című művében. Ott helynév, az elképzelt őshaza magyar formájú neve, amelynek a kínai változata Jókai szerint Kin-Tseu.

2000. II. 1. – 11 éve történt

A Tisza élővilágának emléknapja. Romániában 2000. január 31-én a Szamos felső folyásának vízgyűjtő területén működő román–ausztrál tulajdonú Aurul nevű bányavállalat cianiddal és nehézfémekkel szennyezte a Szamos és a Tisza folyókat. A szennyeződés február 1–12 között vonult le a Tiszán ökológiai katasztrófát okozva a folyó élővilágában. Erre emlékezve nyilvánították február 1-jét a Tisza élővilágának emléknapjává.

1878. II. 1. – 133 éve történt

Megszületett Hajós Alfréd úszó, az első magyar olimpiai bajnok. Építésmérnökként megtervezte a Margit-szigeti sportuszodát, mely ilyenformán ma két okból is az ő nevét viseli.

Február 2.

Karolina, Aida, Gergely, Johanna, Áron, Mária és Brúnó napja.

Karolina: A Karola továbbképzése. Latin, germán eredetű. Jelentése: legény, fiú.

Aida: Verdi hasonló című operája főszereplőjének a neve.

1943. II. 2 – 68 éve történt

Döntő jelentőségű szovjet győzelemmel véget ért a sztálingrádi csata, s ezzel megtört a Szovjetunió elleni német támadás.

1947. II. 2. – 64 éve történt

Megszületett Farrah Fawcett színésznő (Charlie angyalai, Ágyugolyó futam, Dr. T és a nők).

Az öreg halász és a tenger

Gondolataim a küzdelemről, szabadságról, szeretetről és haláról (esszé)

„Az ember nem arra született, hogy legyőzzék!
Az embert el lehet pusztítani, de nem lehet
legyőzni!” (Ernest Hemingway)

Égész életünk során egyfajta csatát vívunk, először is önmagunkkal. Babszem korunk óta folyamatosan változunk, mindenféle külső és belső behatások következtében. Először nincs is tudatunkban e változás, később pedig tudatossá válik, sőt mi saját magunk teszünk ennek érdekében, de miért is akarunk megváltozni? Azért, mert az élet egy sűrű tartó versenyfutás. Folyamatosan küzdenünk kell, hogy kitűzött céljainkat megvalósítsuk, de nem elég elérni, meg is kell tartani őket. S ehhez a küzdelemhez alkalmazkodni kell, alkalmazkodás nincs változás nélkül, s e nélkül nincs harc.

Ha nincs harc, nincs kitartás. Ha nincs kitartás, akkor nincs erő, bátorság. Az emberek közül sokan nem kitartóak, ha valami az életben nem úgy alakul, ahogyan eltervezték, akkor feladják. Az öreg halásznak sem sikerült nyolcvannégy napig halat fognia, de hisz abban és tudja, hogy a nyolcvanötödik napon meglesz a nagy fogás. Minden az erőből fakad. Ha nem vagyunk elég erősek, elveszítjük a fociérközést, vagy ágyba dönt egy kis nátha is, és még az is előfordulhat, hogy elveszünk a nagyvilágban. Tehát minden az erőből fakad, ami szükséges a kitartáshoz. Kitartás nélkül csak egy borszem lehetsz a sok közül, amit elfúj még a tavaszi lágy szellő is. Ha viszont kitartóak vagyunk, bármivel szembeszállhatunk. Hemingway művében a halász öreg volt, és már nem is volt túl jó formában, mégis kitartott céljai elérésében. Nem vesztette el erejét még a legreménytelenebb helyzetben sem. Felvette a harcot a világgal szemben a vereség biztos tudatában is, végezte a dolgát a pusztulás árán is, hiszen sajátmagának is tartozott ezzel, hogy bizonyítson.

Szabadnak lenni, mint a madár, erről álmodik minden ember. Kérdés, hogy mit jelent szabadnak lenni? Ha jól meggondoljuk mindenki szabadnak születik, és a saját maga sorsának a kovácsa. Ám az idő múlásával mindannyian a kegyetlen, igazságtalan világ és az értelmetlen valóság rabjaivá válunk. Azonban gondolataink mindig szabadok lesznek. Talán úgy van kitalálva ez az „Élet”. Szabadnak születünk, mégsem vagyunk szabadok. Harcolunk, és mégsem érünk el semmit. Hemingway regényéhez visszatérve, az öreg halász is szabad, egyedül él, de mégis magányos a tengeren a fiú nélkül. Némely filmekben az ember egyedül és a lakatlan szigeten oly szabad és tehetetlen egyszerre, túlságosan is szabad, szabadnak lenni jó, de egy bizonyos mértékig. A gyerekek, beleértve engem is, szabadabbak szeretnének lenni, csak hogy egy idő után a jó gyerek megunná. És ott vannak azok a könyvek és filmek, ahol az emberek a szerelmükkel együtt élnek egy szigeten, a tenger közepén boldogan és békében. Szerelmesek vagyunk, de mégsem szeretünk. Mit jelent akkor a szeretet? A szeretet nem valakihez vagy valamihez fűződő viszony, a szeretet elsősorban magatartás, és az ember viszonyulása mindenhez, az egész világhoz. A szeretet érzelem, s kérdés, hogy ezzel egy másik embert szeretünk vagy éppen önmagunkat? Ahogy a mondás is tartja: Kinek a pap, kinek a papné. Elsősorban többfajta szeretetet különböztetnék meg. Szerethetünk embert, állatot, tárgyat vagy éppen egy eszmét is, mégis mit ér a szeretet, ha nincs tisztelet. Szeretünk valakit, de mégsem tiszteljük. Azt mondjuk, mi emberek tudunk szeretni, s értelmes lények vagyunk, mégis megöljük az állatokat, és pusztítjuk a természetet. Ezzel pedig magunk alatt vágjuk a fát. Azt mondjuk: „szeretlek”, s valójában nem is

tudjuk, hogy mi a szó valódi jelentése, s önmagunkat talán sokkal jobban szeretjük, mint a körülöttünk lévő egészet. Gondoljunk csak bele, hogy hány ember adná önzetlenül az életét egy másikért?! Talán még mi magunk sem, csak a saját érdekeinket nézzük. Ha szeretünk, meghalunk, ha nem, akkor is.

S hogy mit jelent a halál? A halál egyfajta félelem. Félelem az ismeretlen miatt. Számomra egy nagy titok. Mondhatnám sokféleképpen, hogy: sötét, rossz, kegyetlen, igazságtalan... de én csupán annyit mondok, hogy titok, amit csak akkor ismer meg mindenki, ha átéli, és mindannyiunknak mást rejteget, szépet és jót vagy éppen csúnyát és rosszat. A halál szomorú dolog, de mégsem tudja mindenki, hogy mit is jelent, azt, hogy senki sem élhet örökké. Előbb vagy utóbb mindenki távozik a túlvilágra, ki így, ki amúgy.

Megszületünk, mégis meghalunk. Harcolunk, mégis elbukunk, ám ha nyerünk, akkor is vesztesek maradunk. Mindezek ellenében mégis küzdenünk kell, mert ha nem küzdünk, akkor nem is teszünk, ha nem teszünk, akkor pedig nem is vagyunk emberek.

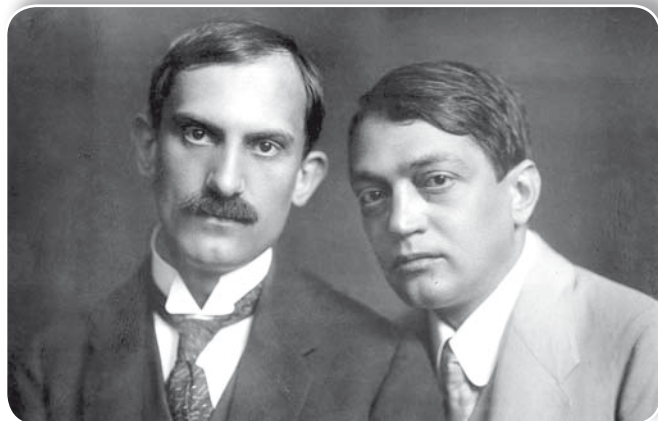
Összefoglalóul: a könyvben és az életben is megjelenik az ember harca a világgal, önmagával és a természettel, tehát mindennel és mindenkivel. Nemcsak a regényből, bárholonnan veszünk példát a halálra, szeretetre, küzdelemre..., mindegyik példának ugyanaz az üzenete és az értelme az ember számára.

Gubi Kitti, 8.3 osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Ady Endre

Érminszent, Ady Endre mellszobra a szülőház kertjében

Babits Mihály és Ady Endre

Diósi Ady Endre (Ady András Endre) 1877. november 22-én született Érminszenten, a mai Adyfalván (románul a falu mai neve: Ady Endre) és Budapest-Terézvárosban halt meg 1919. január 27-én, éppen 92 évvel ezelőtt.

A huszadik század egyik legjelentősebb magyar költője, a magyar politikai újságírás egyik legnagyobb alakja. A műveltségéről, irodalomról írt cikkei a fejlődést és a haladást sürgetik. Költészetének témái az emberi lét minden jelentős területére kiterjednek. Hazafi és forradalmár, példamutató magyar és európai. A szerelemről vagy a szülőföldjéről írt versei éppoly lényeges kifejezései az emberi létnek, mint a szabadság, az egyenlőség, a hit vagy a mulandóság kérdéseiről írott költeményei.

A partiumi Érminszenten született egy elszegényedett nemesi családban. Tanulmányait az érminszenti református elemi iskolában kezdte 1883-ban, ahol Katona Károly tanította írásra, olvasásra, számolásra, bibliai történetekre és zsoltáros énekekre. Szülei idővel gimnáziumba szánták, ez volt az oka, hogy tanulmányait 1886-tól a katolikus népiskolában folytatta Hark István keze alatt: az elemi befejeztével, 1888-ban a nagykárolyi piarista gimnáziumba került.

Édesapja a lecsúszott család újrafelemelkedésének lehetőségét: a leendő szolgabíró látta benne, ezért beírták a debreceni jogakadémia. Az előadásokat hanyagul látogatta, sokkal jobban érdekelték a lapok (Debreceni Főiskolai Lapok, Debreceni Ellenőr, Debreceni Hírlap). Előbb a Debreceni Hírlap, majd 1899-től a '48-as érzelmű, függetlenségi párti Debreczen című folyóirat „hivatásos” munkatársa lett; a soron következő félévre már be sem

iratkozik, ezzel vége szakadt egyetemi karrierjének. Ugyanebben az évben megjelent első verseskötete, Versek címmel, aminek nem volt sikere.

1899 végén Nagyváradra ment, ahol gazdag kulturális élet volt ekkor. A társadalmi igazságtalanságról és a munkásnyomorról írt kritikus cikke 1901. április 22-én jelent meg a Friss újságban Egy kis séta címmel, amely azonban világnézeti ellenszenvet gerjeszt el-lene lapjánál, így május 23-ától a lapversenytárs Nagyvárad Napló kötelékébe lépett. Jó újságíróvá vált, magyar prózai stílusa itt fejlődött ki. Új verseskötet is kiadott 1903-ban Még egyszer címmel, azonban ez is komolyabb visszhang nélkül maradt.

Életében az áttörést 1903 augusztusa hozta el: ekkor ismerkedett meg Diósyné Brüll Adéllal, egy Nagyváradról elszármazott gazdag férjes asszonnyal, aki ekkor Párizsban élt, és látogatónak jött haza. Léda (Ady így nevezte őt el) lett a múzsája; az ugyanebben az évben megjelent Még egyszer című kötetében A könnyek asszonya című költeményt már ő ihlette. Lírai kibontakozásában Léda iránti szerelme és nála tett párizsi látogatásai segítették. A Léda-kapcsolat 9 évig tartott: 1903–1912-ig.

A második párizsi tartózkodása és a kapcsolódó földközi-tengeri utazás időszaka termékeny korszaka a költészetének. 1906-ban megjelent harmadik verseskötete Új versek címmel – ez a könyv mérföldkő a magyar irodalomban, a modern magyar költészet születését jelzi –, de a negyedik kötet, a Vér és arany hozta meg az igazi sikert és a kritikusok elismerését.

1908-ban a Nyugat című új irodalmi lap első számában megjelentek Ady versei és esszéi, ennek a lapnak lett élete végéig munkatársa, 1912-től pedig az egyik szerkesztője is. 1908-ban Nagyváradon A Holnap nevű irodalmi csoport egyik alapítója volt. Egy antológiát jelentettek meg Ady költeményeivel, valamint Babits Mihály, Balázs Béla, Dutka Ákos, Emőd Tamás, Juhász Gyula, Miklós Jutka műveivel.

A Lédával való szakítása után többnyire csak alkalmi nőkapcsolatai voltak. 1914-ben

találkozott az akkor 20 éves Boncza Bertával, akivel 1911 óta levelezett. Berta első levelét egy svájci intézetből írta Adynak. 1915. március 27-én a lány apjának beleegyezése nélkül összeházasodtak. Verseiben Csinszkanak nevezte Bertát.

Az I. világháború kitörését nemzeti tragédiaként élte meg; ez idő alatt nem közölt írásokat, 4 év hallgatás után 1918-ban jelent meg újabb verseskötete, A halottak élén cím alatt. A kötetet Hatvany Lajos szerkesztette, aki „a kötet összeállításába erős kézzel nyúlt bele”, egyes verseket ki is hagyott.

Az őszirózsás forradalom után megalakult népköztársaság a forradalmi versei miatt megpróbálta kisajátítani, saját költőjének tekinteni. Ady ettől igyekezett elhatárolni magát, noha harcos híve volt a polgári radikálisoknak, és „vezérének” nevezte Jászi Oszkárt. A Tiszagyilkosság után szélütést kapott, ettől kezdve beszéde szaggatottá vált, de elméje tiszta maradt. Élete utolsó heteiben súlyos beteg volt, tüdőgyulladással küzdött: a Liget Szanatóriumban halt meg 1919. január 27-én, 41 évesen. Temetése január 29-én volt: koporsóját a Nemzeti Múzeum előcsarnokában ravatalozták fel, ahol Kunfi Zsigmond, Móricz Zsigmond, Vincze Sándor, Babits Mihály, Karinthy Frigyes, Pikler Gyula, Bíró Lajos, Jászi Oszkár, Kernstok Károly, Schöpflin Aladár és sok más közéleti személyiség mellett több ezren rótták le kegyeletüket és búcsúztatták, majd kísérték utolsó útjára fedetlen fővel, a Múzeum körúton és a Rákóczi úton át a Kerepesi temetőig.

*Elvadult tájon gázolok:
Ős, buja földön dudva, muhar.
Ezt a vad mezőt ismerem,
Ez a magyar Ugar. ...
Csönd van. A dudva, a muhar,
A gaz lehúz, altat, befed
S egy kacagó szél suhan el
A nagy Ugar felett.
(A magyar Ugaron, részlet)*

Fontosabb művei:
Vér és arany (1907)
Az Illés szekerén (1908)
Szeretném, ha szeretnének
A halottak élén

RÜGYFAKADÁS

Újra együtt

Amikor befordulok a sarkon, megpillantom a régi iskolámat, amelybe immár hat éve járok. Az ódon kapun belépve az udvaron három fa köszönti a diákokat.

A tágas udvaron már gyülekeznek a felső osztályosok. A lányok kisebb csoportokban beszélgetnek, a fiúk közül néhányan kergetőznek, a többi nagy hangon meséli egymásnak nyári élményeit. Hamarosan felcseng a már jól ismert iskolacsengő hangja. A zsbongó tömeg lassan kezd betódulni a folyosókra. A társaság széteszlik, mindenki rohan a maga tantermébe. Nagy a tolongás, egyesek kiabálnak, mások lökdelőznek, de azért lassan mindenki eljut a saját osztályába. Miközben haladunk a tanterem felé, a már jól ismert folyosók, tisztán és barátságosan fogadnak. Jólesik újra megpillantani a hatalmas ablakokat, kedvessé teszi őket a sok szép cserepes virág. Az új tanteremünk a folyosó legvégén van, ez egy nagyon kicsi osztály. Örömmel fedezzük fel, hogy működik a vízcsap, és nem kell mindig a folyosó legvégére szaladni. A tanári asztalon kívül mindössze nyolc pad van, mivel az idén tizenhárman vagyunk az osztályban, ez nekünk éppen elég. Az ablakokon zöld színű függönyök. Az idén új táblát kaptunk. Leülök a helyemre, előveszem a szükséges könyveket, füzeteket. Eközben szétnézek a teremben. Előttem a sarokban egy asztal található, amin három-négy dísznővény helyezkedik el. Mellette a tábla látható, attól jobbra pedig a csap van. A táblával szemben a fogas kapott helyet, amin a kabátok lógnak. Ebben a pillanatban nyílik az ajtó, és megjelenik Mária. Magas, hosszú, barna haja van. Vidáman lép be az osztályterembe, ő is leteszi a táskáját, s előveszi a felszerelést. Heléna is megjött, ő alacsonyabb, mint Mária. Kicsit álmos, de azért elbotorkál valahogy a helyére, lassan mindenki megérkezik, zsbong a társaság. Páran elfelejtették kimargózni a füzetet, ezért most befejezik. Mire csengetnek, kész van az is.

Pár perc elmúltával bejön a tanárnő, és elkezdődik az első tanítási óra.

Sótanyi Sára, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Kedves Tanító néni!

Az iskolában olvastunk egy levelet, és én elhatároztam, hogy mivel már régien beszélgettünk, írok magának.

Az ötödik és a hatodik osztály sokban különbözik az alsótól. Eleinte furcsa volt, hogy minden óra másik teremben van. A „főhadiszállásunk” a matematikaterem. Halványsárgák a falai és barnák az ablakai.

Az osztályfőnök nagyon kedves. Molnár Editnek hívják. Neki középmagasságú, barna haja van, és a szeme is ilyen. Középmagasságú, sovány testalkatú. Mindegyik tanár és tanárnő kedves. Egyesek jobban, mások viszont nem annyira szeretik az osztályt. Órákon néha nagyon nagy hangzavar van. A „jó” magaviselet megmaradt alsóból.

Sajnos a felső osztályokban nem szervez az iskola kirándulást. A mi tanárnőnk és a párhuzamos osztályé viszont megszervezte, hogy a Kátaitanyán eltölthessünk egy hétvégét. Egész más volt ez a kirándulás, mint az előzők. Sokáig fenn voltunk, és sokat nevtünk, mint a harmadikos kopaoniki kiránduláson. Az nagyon emlékezetes volt számomra. Nekem az volt az első közös utam a társaimmal. A karácsonyi műsorok is a szívembe vésődtek. A sok készülődés és a boldog, mosolygós szülői arcok. A negyedik osztály végén az alsóból való „ballagás” csodálatos emlék. Akkor még nem is sejtettem, hogy mennyivel másabb lesz az ötödik. Úgy érzem, hogy a tanító néni egyrészt ezt azért szervezte a számunkra, mert tudta, hogy ilyen a felső osztályokban nem lesz, és hogy örömet szerezzen nekünk meg a szüleinknek. Mindig boldogan gondolok vissza ezekre az emlékekre, amiket a tanító néninek köszönhetek. Amikor a születésnapjára, nők napjára és karácsonyra készítettük az ajándékokat, szívünket és a lelkünket is beleadtuk. Ez a szokásunk megmaradt. Az osztályfőnök születésnapjára egy rövidujjú blúzt vettünk, és mindenki aláírta. Nagyon megörült az ajándéknak.

Én mindig emlékezni fogok magára. Nekem maga volt a legjobb tanító néni, aki nemcsak nevelt és tanított, hanem arra is mindig törekedett, hogy egy összetartó osztályt kovácsoljon belőlünk. Hogy van? Milyen az új osztály?

Ada, 2010. XII. 8.

A volt tanítványa, aki soha el nem felejt:
Juhász Orsolya

Juhász Orsolya, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Tanító nénim

Az én tanító nénim neve Orovec Júlia.

Ő tanított minket alsóban.

Alacsony termetű, rövid hajú,

Kedves, segítőkész és mosolygós arcú.

Nem volt szabad nála órán beszélni,

Ő tanított meg bennünket írni és olvasni.

Ha valamit nem tudtunk, ő segített,

Amikor kellett, mindenre rávett bennünket.

A férje is tanít az iskolánkban,

Úgy látszik, ez már tradíció az ő családjukban.

A tanító nénink szereti a gyerekeket, ez látszik rajta.

Biztosan emlékezni fogok rá, amíg csak élek,

Hogy ő se felejtessen el, csak ennyit kérek.

Kívánom, hogy még sokáig éljen,

Hogy még sok diákot jó útra segítsen.

Sinkovics Szabaszián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ilyen a mi osztályunk

Emlékszem, mikor először néztem végig az osztályomon, csak néhány ismerős arcot láttam, a többiek ismeretlenek voltak számomra.

Azóta eltelt nyolc év. Mára már szoros barátságok szövődtek, és összetartó osztállyá kovácsolódtunk. Elsőben 25-en voltunk, mára 18-an maradtunk, 8 fiú és 10 lány alkotja a közösséget. „Mintaosztálynak” nem igazán nevezném magunkat, ám abban tanár és diák is egyetért, hogy az óráink soha nem unalmasak. Az évek során rengeteg csintalanság történt itt, például: repkedő tolltartók földrajzórán, égből hulló, lángoló könyvek németórán, leszakított függönyök (néha ablakok), lánynak beöltözött fiúk, és még sorolhatnám...

Persze néha előfordulnak viták, nézeteltérések is, de ezeket a problémákat valahogy mindig sikerül rendezni. A piszkálódások és az egymásnak való beszélgetések pedig mindennaposak. Mindenkinek megvan a maga posztja az osztályban.

Krisztián az örök mókamester, aki folyton benne van minden csintalanságban (ez minket nagyon szórakoztat, tanárainkat kevésbé).

Kiki az osztály „bölcse”, akinek mindig mindenhez van valami frappáns hozzászólása. Bella az „örök pénztárosunk” (ő ennek a „megtisztelő” címnek kevésbé örül). Ricsi is az „okos” beszélőiséről híres. A sort pedig még folytathatnám tovább...

Bár nem értünk állandóan egyet, azért abban biztos vagyok, hogy valahogy mégis egy összetartó osztály vagyunk, és az utolsó tanév végén fájdalmas lesz a búcsúzásunk egymástól.

Kovács Adrienn, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Horvát Krisztián csantavéri tanuló rajza

„Minden ember annyit ér, amennyit tud” (Gárdonyi)

(Értekező fogalmazás)

A tudás csodálatos dolog. Szerintem az ember annyit ér, amennyit tud. Tudni annyit jelent, hogy megismerjük az ismeretlent, látjuk az összefüggéseket. Ez tartalmasabbá teszi az életünket.

A tudáshoz tanulás is szükséges, erre az iskolában kerül sor. Itt ismerjük meg a betűket, számokat, majd hosszú évek során mind több ismeretet szerzünk. Az iskolában a tanítók és a tanárok azok a személyek, akik megosztják velünk, és átadják nekünk a tudásukat. Az én családban a tudást nagyra tartják. Főleg anyukám az, aki figyelemmel kíséri a tanulásomat. Néha nehezemre esik meghallgatni a tanácsait, de végül mindig belátom, hogy igaza volt. Az ő kedvenc mondása a következő: „Az ismétlés a tudás anyja.”

Sajnos be kell látnom, hogy ez megint igaz. Apukám azt szokta mondogatni, hogy amit megtanulsz, az csak a tiéd. Minden mást elveszíthetsz az életben, de a tudásod megmarad. Az úszóklubban, ahova járok, főleg kitűnő tanulók vannak. Ez is azt bizonyítja, hogy megfelelő beosztással mindenre jut elég idő. Manapság a televízióban a szórakoztatásra helyezik a hangsúlyt, a tudás háttérbe szorul. Esténként, ha marad rá időm, egy tudományos kutatásokról szóló tévéműsort nézek. A mai világban sajnos nem mindenhol értékelik a tudást. Vannak olyan emberek, akik egész életükben szorgalmasan tanulnak, dolgoznak, és mégsem jutnak el sehova. Mások pedig, akik tudás híján vannak, olyan körülmények közé születnek, hogy minden az ölükbe pottyan. A pályaválasztásnál is fontos szerepet játszik a tudás. Vannak szakmák, amelyek nem igényelnek nagy tudást, mégis jó megélhetést biztosítanak. Szerintem az a legfontosabb, hogy szeressük azt, amit csinálunk, és jók is legyünk a szakmában.

A tudás óriási kincs, amit ha megszerzünk, mindenre képesek vagyunk. De a tudást nem elég csak birtokolni, alkalmazni is tudni kell. Egész életünk folyamán arra kell törekednünk, hogy gyarapítsuk ismereteinket.

Jaramazović Martin, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Álhir Magyarkanizsáról

Nagy Rudolf a 7. e osztályból tegnap reggel az iskolában boxeralsóban harci felszereléssel együtt ült be az 1 km hosszú matekterembe. Ez csak akkor tűnt fel, mikor a matektanárnő mikrofon segítségével, térdén állva, egy tábla csokival a kezében, selymes hangon megkérte, hogy fáradjon ki, és írja fel a házi feladatot a frissen festett, piros táblára. Csak azután jött a java. Rudolf dühében a matektanárnőt sarokba állítva, csúzlit a fejéhez tartva megkérte osztálytársait, hogy libasorban, párosával ugráljanak ki az 5. emeletről. Az osztálytanács úgy döntött, hogy az eset után 50 százalékkal csökkenti a házi feladatok számát.

Sarnyai Balázs, 8. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarkanizsa

RÜGYFAKADÁS

Bemutatom az osztályom

Jó az, ha az ember mellett még sokan vannak egy teremben. Osztálytársak, tanárok... Van, aki szédeleg, ha közösségben lehet, van, aki örül, hogy nem csak ő van a középpontban.

Én a 6. b osztályba járok. Huszonketten alkotunk egy kisebb csapatot. Úgy érzem, hogy mi nem vagyunk eléggé összetartóak. Áruklódások, szópárbajok, verekedések előfordulnak néha... ennek ellenére szinte minden órán tudunk igazán nevetni is, mert Martin, a mókamester, mindig csinál valami szórakoztatót. Emiatt aztán jönnek a mínuszok. Az osztályból Rita a legjobb barátom. Mindig velem megyek a suliba. Ut közben eszünkbe jut, hogy mit csinált előző nap Martin, és megint nevetni kezdünk. Vele mindig jól érzem magam.

Nálunk a fiúk az áruklódások. Ha meglátják, hogy puskázunk, rögtön beköpnék. Mi pedig elmondjuk az osztályfőnöknek, hogy elárultak. Hát ezért nem vagyunk együttműködők. Szerintem mindenki az az érzés él, hogy nem baj, az osztálytárs is csak egy ember a nagy világban. Pedig nem. Az osztálytárs egy olyan ember, akit tisztelnünk kell. Tisztelnünk kell az érzéseit, tulajdonságait... El kell tudnunk fogadni.

Én úgy érzem, hogy azokkal az emberekkel, akik most körülvesznek, akiket szeretek, soha nem fog megszakadni a kapcsolat, mert bármi is lesz, összetartozunk, mert annyi dolgot átéltünk együtt, és a szeretet hosszú évek után is összetart minket.

Magyar Zsófia, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Összefogásban az erő

Ha osztályomat jellemezni kellene, azt mondanám olyan közösség, amely érte a humort, a viccet, de ennek ellenére összetartó osztály.

Egy nap utolsó óra osztályfőnöki volt, amelyen az osztályfőnök bejelentette, hogy a gyermekhétre pannót kell készíteni, melynek témája: Ha szeretetet adsz, szeretetet kapsz. Későn értesültünk erről, és már aznap be kellett fejezni. Ezt úgy oldottuk meg, hogy hetedik óra után ott maradtunk, és vázoltuk a témával kapcsolatos szimbólumot. Nem sikerült befejezni, mert az osztály mókamesterének a csínytevéséi elvették a figyelmünket. Megbeszéltük, mivel délután informatikára úgyis vissza kell menni, hogy előbb bejövünk a suliba, és megcsináljuk a kötelező feladatot. Mindenki maximum egy óra hosszát töltött otthon, de ez nem jelentett nagy problémát számunkra, mert fontosabb, hogy az osztály összefogjon, és közös erővel befejezzük a munkát. Nemsokára ismét az iskolában találkoztunk. Néhányan hozták a rajzfelszerelésüket, amivel szebbé lehetett tenni művünket, pl. Bettina ragasztót, Bea szívecskéket, Szandi pedig színes papírokat hozott, amiből többféle formát lehetett kivágni. A munkát is beosztottuk. Amíg mi, lányok a díszítést terveztük, addig a fiúkat bevontuk a festésbe. Persze most sem maradtak el Krisztián csintalanságai. Hála neki, most is vidám hangulatban fejeztük be a közös munkát. Másnap reggel kirakták a plakátokat. Sajnos nem értünk el helyezést, de véleményünk szerint a miénk volt a legszebb, mert a kirtartás és az osztály összefogásának köszönhetően egy nap is elég volt arra, hogy megcsináljuk a pannót.

Szerintem, ha mindenki így összefogna, nem lennének gondok az életben sem.

Karsai Magdaléna, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Az iskolatáska

Az idén léptem életem ötödik évébe. Mielőtt kis gazdám első osztályba indult, édesanyjával véletlenül éppen abba az üzletbe tévedtek be, amelyikben én is kínálgattam magamat.

Hosszabb tanakodás után rám esett a választás. Meg kell, hogy jegyezzem, a szebb táskák közé tartoztam. Mikor a gazdám először a hátára vett, fülig ért a szája. Az elmúlt négy év alatt mindig jól ki voltam tömve, s itt-ott el is szakadoztam. A gazdám most már nem becsül meg annyira, mint eleinte, nem olyan szépen rak le a földre, mint régen, most már csak bedob a sarokba, s nekem ez rosszul esik. Mikor már kezdek elpiszkolódni, belegyömöszölnek a kádba, kisurolnak kívül-belül, és utána jön a hideg zuhany. Ezek után a ruhaszáritón csordogálok, míg meg nem száradok. Tisztálkodás után pedig újult erővel folytatom a munkámat.

Büszke vagyok a kis gazdámra, mert társaim munkája rég lejárt, én viszont még mindig segítek a cipekedésben.

Pátyerkó Natália, 5. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

RÜGYFAKADÁS

Az öreg iskolapad meséje

A minap az iskolában az egyik tanár leküldött a pincébe egy régi térképért. Ahogy beléptem, rögtön megpillantottam, egy sarokban porosodó öreg, megviselt iskolapadot.

Odaléptem, hogy megnézzem:

– No ez is mesélhetne! – jegyeztem meg magamban.

– Bizony mesélhetnek, legényke, ha lenne, aki meghallgat – szólalt meg a bölcs pad. Tátva maradt a szám. Azon töprengtem, hogy beszélhet egy tárgy.

– Mesélj! – bökte ki megdöbbenésemben.

– Ha úgy gondold, hát legyen! Történetem 100 évvel ezelőtt kezdődött. Akkoriban a Kelebiai erdőben egy sudár tölgyfából készítették. Ide kerültem az iskolába, hogy szolgáljam a diákokat. Minden hétköznap gyerekhad vett körül. Büszke voltam, akkoriban a szép kidolgozásomra. A gyerek, aki a padomban ült, mindennap piszkos cipővel koptatta a lábtartómat. Sírni lett volna kedvem, oly módon bánt velem a kis gyermek. Egyszer csak azt vettem észre, hogy valami bizserget. Olyan érzés volt, mintha piszkálna valaki. Akkor vettem észre, hogy mindenféle csúnyaságokat fírkálnak rám. Ez igazán elkésérített. Erőt vettem magamon, és szolgáltam tovább. Matekóra volt, amikor geometriai alakzatokat tanult az osztály, és ehhez körzők is kellettek. Az óra pergett, a gyerekek többsége figyelt, mikor egyszer csak erős fájdalmat éreztem. A könnyem kicsordult, annyira fájt. Belém vésték a névjegyüket, amit örökké viselnem kellett. Lassan mindenki belém-belém szúrt, s végül egy szép részem sem maradt. Akkoriban csak a nap végét vártam, hogy megpihenjek a kegyetlenségektől. A szívemben harag gyúlt, és egyben bánat is, hogy ezt pont a gyerekek tették, azok, a gyerekek, akikért a lelkeket kivettem. Most pedig ez lett az én sorsom. Itt hányódom, senki sem néz felém, csak porosodok. Mindig segíteni próbáltam, és ez lett a hála. Annyira bánom, hogy, hogy... – kitört belőle a sírás.

Nekem is könny gyűlt a szemembe.

– Ne sírj, felújítatlak, és újra szolgálatban leszel, mint régen – próbáltam vigasztalni.

– Már a kutyának sem kellek! – felelte búsan, és látszott, hogy a lelke nagyon megviselt.

– Dehogynem. Ha nem kellenél, akkor miért tárolnának itt, és én most miért beszélgetek veled?! No de most már sietek órára, majd még beszélünk. Ne hidd, hogy nem kellesz senkinek, mert ez nem igaz!

– Köszönöm, hogy jó vagy hozzám. Vigyázz magadra, és lehetőleg ne firkáld a barátaimat! De most már menj! Elkéssel! Szia!

Egész úton felfelé azon gondolkodtam, hogy miket mesélt nekem az új barátom, és hogy mennyit szenvedett. Ekkor megfogadtam, hogy segíteni fogok rajta, és felújítatom.

Jó tanulság volt számomra, hogy ha valaki nem panaszkodik valamiről, az nem jelenti azt, hogy nem is fáj neki. Ez az életben is így van. Sokszor olyat csinálunk, mai nem biztos, hogy mindenkinek megfelel, és lehet, hogy valakit megbántunk vele.

Hiába, minél idősebb valaki, annál bölcsőbb is.

Tóth Krisztián, 7. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

A másik csapat

Egy vasárnap melegen sütött a nap, és mi a pályára igyekeztünk. Az öltözőben átöltöztünk, s már rohantunk is ki a zöld fűre. Ekkor láttuk, hogy megérkezett az ellenfél csapata. Ők sétálva jöttek befelé a kapun. Mindenkinek egyforma melegítője volt, és egyforma sporttáskája. Jó volt rájuk nézni, ahogy az ajtó előtt felsorakoztak, és várták az edzőjüket. Nem hangoskodtak, nem lökdösődtek, illemtudóan várakoztak. Megérkezett az edző, aki beengedte őket az öltözőbe. Mi a nyitott ablakon keresztül hallottuk, hogy a mérkőzés taktikáját beszélték meg. Mindenki figyelmesen hallgott. Amikor átöltöztek, szép sorban kivonultak a pályára, és elkezdték a melegítő gyakorlatokat. Nem szaladgáltak összevissza, mint mi szoktunk, nem kiabáltak, csendesen edzettek. Amikor elkezdődött a mérkőzés, csak ámultunk a csapatjátékukon. Senki sem volt önző, úgy játszottak, ahogy az a nagy könyvben meg van írva. Sokat tanulhatnánk tőlük. Persze a mérkőzést fölületesen megnyerték, de én nem sajnáltam tőlük a győzelmet, megérdemelték.

Amikor a mérkőzés után leültünk egy közös ebédre, nagyon jól elbeszélgettünk velük. Sajnáltam, hogy ilyen hamar vége lett a napnak. Egyszer én is szeretnék ilyen csapat tagja lenni.

Gandis Ágota, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kedves Pajtások!

Ismét minden az iskoláról szól.

Újra felfedezitek, milyen jó együtt lenni, együtt örülni, nevetni, szurkolni egymásnak, közösen harcolni egy célért, érezni, milyen erő van az összefogásban (**Sótanyi Sára, Kovács Adrienn, Magyar Zsófia, Karsai Magdaléna, Gandis Ágota**). Még a szimpátiák is az iskolában fogannak (**Csernicsek Edvin**). De mindezzel együtt és mindenekelőtt az iskola a tudás forrása, s a tudás fontosságáról Jaramazović Martin gondolatébresztő fogalmazásával győzi meg az olvasóit. Az ötödikesek és hatodikosok (**Sinkovics Szabaszián, Juhász Orsolya**) néha még nosztalgiával gondolnak a tanító nénire/bácsira, és tudom, a verssel is, a fogalmazással is nagy örömet szereznek azoknak, akik négy évig szeretettel oktatták és nevelték őket. Érdekes, hogy egyesek a legprózaibb valóságot a képzelet világába viszik, és megszólaltatják a padot, az iskolatáskát (**Pátyerkó Natália, Tóth Krisztián**), s ez az abszurditás dőlhet is fokozható (**Sarnyai Balázs**). A legfontosabb mégis az, hogy mindezt jó humorérzékkel, élvezetes írásokban mondjátok el a mai Rügyfakadásban.

Köszönettel nyugtázom a múlt heti küldeményeket a következőknek:

Magyarkanizsa: Apró Ádám, Puskás Rebeka és Remete Dávid;

Szabadka, Đuro Salaj iskola: Budai Árpád, Jenei Dorina, Kiss Dominik, Mulic Beáta (2 írás) és Romić Márta.

Üdvözléssel:

Tomán Mária

Szerelem kopogtat a szívem ajtaján

Ma kedd van, végre kedd!

Nemsokára indulok a zeneiskolába, ahová nemcsak azért járok, mert imádom a zenét, hanem van ott egy lány is, aki nagyon tetszik nekem.

Ez a lány a kottaismeret-órán mellettem ül. Hosszú szőke haja van, és gesztenyebarna a szeme. Nagyon tetszik nekem, úgy érzem, én is bejövök neki, mert a kottafüzet helyett engem figyel, és rám mosolyog. Ilyenkor én is jól érzem magam. A szünetekben szoktunk beszélgetni, és jókat nevetünk. Jó lenne, ha egyszer kettesben lehetnék vele, séta közben megfogná a kezét, és megmondaná, mennyire tetszik nekem.

Úgy érzem, szerelem kopogtat a szívem ajtaján, és alig várom már a következő zeneórárt, hogy újra lássam őt.

Csernicsek Edvin, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

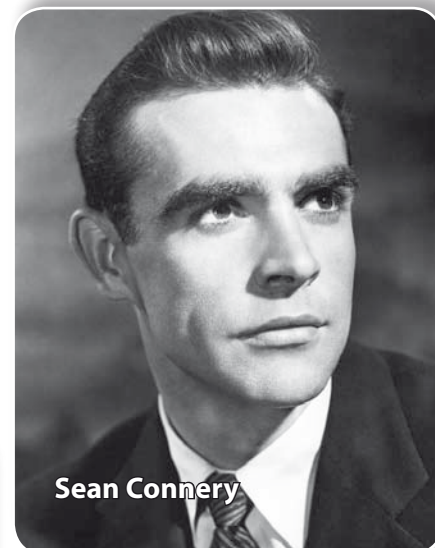
Kabai Róbert Csantavéri tanuló rajza

**Nem könnyű sztárrá
válni, mondják
a hírességek.
Egykoron – többen
– „szűk cipőben”
csámborogtak a
nagyvárosok utcáin,
éheztek is, a sors nem
volt kegyes hozzájuk.
Fiatalon nagy
reményekkel mentek
Hollywoodba, merész
álmokat szöttek...**

Tony Curtis

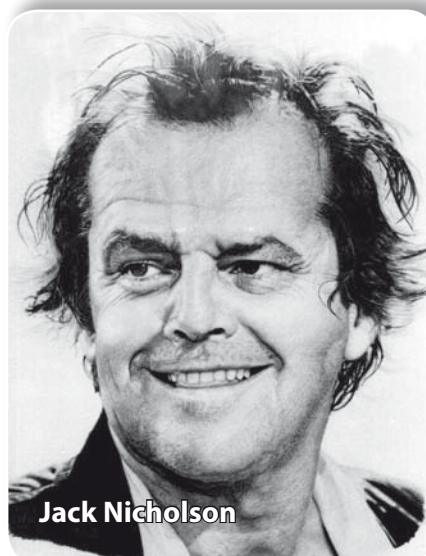
Először mozifilmjében **Tony Curtis** egy kifutói alakított, aki egy szupermarketben bevásárlócsomagokat hord ki. Senki sem sejtette, hogy abból a srácból ünnepezt sztár lesz. „Magának, fiam, ehhez nincs tehetsége” – mondta egy producer 1964-ben az egyik epizodistának. S **Harrison Ford** (Indiana Jones) hamarosan az utcán találta magát első próbálkozása után. A csalódott ifjonc ezután kitanulta az asztalosmesterséget. Gyaluval és fűrészszel azonban újra eljutott Hollywoodba. Egy irodában polcokat kellett készítenie. Éppen a padlón térdelt és méretet vett, amikor Francis Ford Coppola lépett a helyiségbe George Lucas társaságában, akik szereplőt kerestek új filmjükhöz. S három hét múlva Ford megkapta a Csillagok háborújában Han Solo szerepét. **Tom Cruise** soha nem csinált titkot álmaiból, és a szüleit arra kérte: „Adjatok tíz évet, hogy nevet szerezzek a showbusinessben.” New Yorkba költözött, és várta a nagy alkalmat. „Napközben a filmes világban forgolódtam, hátha észrevesznek, éjszakánként pedig kisegítő pincérként kerestem meg a lakásra, kenyérré válót” – mondta. **Sean Connery**, az egykori matróz és bokszoló dol-

Sean Connery

gozott teherautósóforként, téglahordóként, úszómesterként, mígnem 1950-ben benevezett a Mr. Universum vetélkedőre Londonban. „Itt megismerkedtem egy színpadi rendezővel, aki szerepet adott a South Pacific című musicalben. Egy húsztagú katonai kórus tagja lettem” – meséli a sztár. A világot jelentő deszkákon látta meg később Conneryt Harry Slatzman és Albert R. Cubby, a James Bond-sorozat két producere. A többi már filmlegenda. **Arnold Schwarzenegger** is a Mr. Universum vetélkedőnek köszönheti a filmes karrierjét. Ő hétszer nyerte meg a versenyt, és 1975-ben egy dokumentumfilmet készítettek a Mister Olympia választás kulisszatitkairól. Forgatás közben ismerkedett meg Bob Rafelson producerrel, aki leszerződött a filmekhez. Ő lett aztán Terminator is.

„A Central Parkban az oroszlánkezeceket súroltam, és az állatkertben álmodoztam a ki-

Jack Nicholson

MENŐ FEJEK

Nagymenők első lépétei

ugrásról” – emlékszik **Sylvester Stallone**, aki kezdetben a legpocsékabb filmekben is szerepelt. De aztán megírta a Rocky szöveggönyvét, beszállt a szorítóba, és egycsapásra világhírű színész és rendező lett. **Jack Nicholson** mint küldönc kezdte pályafutását a MGM stúdióban. Egy évvel később, mint bandita debütált Roger Corman Cry-Baby-Killer című westernjében, a rendező további húsz filmjében szerepelt. 1969-ben rá esett a választás az Easy Rider részeges ügyvédjének a szerepére. **Julia Roberts** már családi körben is közel volt a tűzhöz. Szülei Smyrnában (Georgia) színtanodát vezettek. De lányukat fogorvosasszisztensnek szánták. Julia vallomása: „A testvéremmel, Lisával New Yorkba költöztünk. 1986-ban a Blood Red című horrorban játszottam az első szerepemet, de ezt a filmet nem mutatták be, olyan pocsék volt. A Satisfaction című filmben, amely egy olyan rockzenekarról szól, amelyben néhány lány meg egy fiú játszott, viszont borzasztó voltam. Az olyan karrier, mint a Micsoda nőben (Pretty Woman) az életben valójában ritkán adatik meg. **Clint Eastwood** favágóként, fűtőként, úszómesterként, benzinkutasként, házmesterként és tűzoltóként

Julia Roberts

is dolgozott. Különös karrier **Jean Claude Van Damme-é** is. Őt, mint a kixbox „királyát”, Menahem Golan fedezte fel, s elkészítette vele a Bloodsport című filmet. De utána nem történt semmi. Ismét kidobóemberként és taxisóforként dolgozott Los Angelesben. A filmet pedig nem akarták bemutatni. Végül mégis meghirdették a bemutatót, s Van Damme szencsecsillaga végre felragyogott...

B. Z.

Fül

- Gyerekek, ki tudja, mire való a fülünk?
- kérdezi az elsősöktől a tanító néni.
- Hogy lássunk – feleli Móricka.
- Biztos vagy benne?
- Igen, ha nem lenne fülünk, a szemünkre csúszna a sapka.

Dupla tagadás

- Az angol nyelvtanár előadást tart:
- Nos, azt biztosan tudjátok, hogy az angolban a dupla tagadás helyeslést jelent. Sok nyelvben (a magyar is ilyen) a dupla tagadás ugyanúgy tagadást jelent. Viszont egyetlen olyan nyelv sincsen, ahol a dupla helyeslés tagadást jelentene.
- Ekkor hátul megszólal valaki:
- Aha, persze...

Felelet

- Pistike felel történelemórán:
- No, Pistike, mit tudsz az ókori Rómáról?
- Pistike kétségbeesve, szótlanul áll.
- Súgnak az osztálytársak:
- Róma alapítását homály fedi...
 - Hmm, Rómát alapította Homály Feri!

A vékony fa hátránya

- Te Robi! Tegnap a tanítás alatt egy fa mögött láttalak az udvaron. Hogy történhetett ez? – kérdezi az osztályfőnök.
- Szerintem úgy, tanár úr, hogy vékony volt a fatörzs.

Indián benzinkutas

- Hogy hívják az indián benzinkutast?
- ???
- Töltőtoll.

- Sohasem találd ki, mit vettem neked...

Első nap

- A kisfiút az anyja az iskola kapujában várja az első tanítási nap után.
- No, mit tanultatok ma? – kérdi tőle.
 - Képzeld, megtanultam írni! – feleli büszkén a kisfiú.
 - Igen? Egyetlen nap alatt? És mit írtál?
 - Azt nem tudom, olvasni még nem tanultam meg.

Válasz

- A tanárnő kérdezi a gyerekeket, mit választanak, ha kopog valaki.
- Pistike:
- Szabad!
 - Jól van – mondja a tanárnő. – Hát te Janika?
- Janika:
- Tessék!
 - Remek! – mondja a tanárnő. – Te, Józsika, mit válaszolsz?
- Józsika:
- Foglalt!

Nyelvtanórán

- Mondd csak, fiacskám, ebben a mondatban: „A pásztor a mezőn legelteti a nyáját.”, melyik a helyhatározó?
- A pásztor.
- Nono! Már hogy lenne a pásztor a helyhatározó?
- Azért, mert a pásztor határozza meg a helyet, hogy hol legeljen a nyáj.

Fogalom

- A tanárnő felszólítja Mórickát, hogy mondjon egy fogalmat. Móricka megkérdezi, hogy mi az a fogalom?
- A fogalom az, amit nem lehet megfogni
 - válaszolta a tanárnő.
 - Akkor elefánt.

Egyre jobb!

- Bácsi kérem, vigyen el az iskoláig!
- Nem arra megyek.
- Annál jobb.

Iskolában

- Pistike felel földrajzórán:
- A földet leginkább egy lúdtojáshoz hasonlíthatassuk.
- A tanár közbeszól, hogy „tjuk”.
- Erre Pistike:
- A földet leginkább egy tyúktózáshoz hasonlíthatassuk...

Kenyérmorzsa

- Két hangya egy-egy kenyérmorzstól tol az úton. Arra megy az elefánt, odaszól neki az egyik hangya:
- Fogadjunk, hogy nem tudod feltenni a fejedre ezt a kenyérmorzst!
- Az elefánt felrakja, mire odaszól neki a másik hangya:
- De fogadjunk, hogy nem tudsz ráállni erre a másik kenyérmorzsára!
- Az elefánt rááll, mire a két hangya fetrengve a röhögéstől:
- Mekkora szendvics!

Sünök

- Két sün megy a sivatagban, meglátnak egy nagy kaktuszt.
- Te, szerinted mi a manó ez?
 - Nem tudom, talán egy akrobatacsoport...

Indiánok a tűz körül

- Az indián család ül a tűz körül. A kicsi egyszer csak piszkálni kezdi a tüzet. Rászól az apa:
- Kisfiam! Ne bántsd a telefont!

- Felkérhetlek egy esőtáncra?

Kacsa

Egy kacsa beslattyog a kocsmába, és oda-
szól a pultosnak:

- Kérek egy szendvicset és egy sört!
- Dehát maga kacsa! - válaszol a pultos
megdöbbenve.
- Látom, jó szeme van.
- Dehát maga beszél! - hüledezik tovább
a férfi.

- Látom, a füle is jó. Akkor megkaphatnám,
amit kértem? - kérdezi a kacsa.

- Természetesen. Elnézést, de nem szoktak
nálunk kacsák rendelni. Mi járatban van erre-
felé?

- Ott az út túloldalán dolgozom kőműves-
ként egy építkezésen.

- Kőművesként? - lepődik meg a csapos.

- Tudok én magának egy jobb állást, sokkal
többet kereshetne, mint most.

- Igen, és hol? - kérdezi a kacsa.
- A cirkuszban.
- A cirkuszban? De hát a cikuzosok egy
nagy kerek sátorban vannak nem?
- De igen.
- Mi a fenét akarnak azok egy kőművestől?

A kutya van otthon

Cseng a telefon. Csak a kutya van otthon, ő
veszi fel a kagylót.

- Vau! - jelentkezik barátságosan.
- Tessék? - szól egy döbbs hang a vonal-
túlsó végén.

- Vau! - ismétli készségeen a kutya.

- Halló, nem értem! - kiáltja kétségbeeset-
ten a férfinag.

Mire a kutya mérgesen:

- Akkor betűzöm: V, mint Viktor; A, mint
Aladár; U, mint Ubul!

A hal haja

- Miért nincs a halnak haja?
- Mert sosem tudná megszárítani...

Inka

- Hogy kell ragozni az indiánt?
- ???
- Inka, inkább, leginkább.

Sasfiókák reggelije

A sas anyuka megkérdezi a fiókait, mit sze-
retnének reggelire.

- Vércsét, vércsét!

Az anyuka elmegy, hoz nekik vércsét. Dél-
ben megkérdi, hogy mit szeretnének ebédre?

- Vércsét, vércsét!

Elmegy, hoz nekik egy vércsét.

Este nem kérdezi meg, hogy mit szeretné-
nek, hanem minden szó nélkül elmegy, és hoz
egy héját.

- De mi vércsét akarunk! Vércsét!

- Gyerekek, ezt is meg kell enni! A héjában
van a legtöbb vitamin!

Fogyókúrázó zebra

- Mit mond a fogyókúrázó zebranő?
- Vigyáznom kell a vonalaimra.

Futam után

A versenyló a futam után bemegy a koc-
sába:

- Kérek egy vödör DAB sört!

Megissza, majd kér még egy vödör DAB
sört. Miután végzett vele, azt mondja: meg-
éheztem, kérek egy adag szénát! Mire a csa-
pos rémülten:

- Abrak a dabra?

Közlekedési táblák

- Pistike, már megint elkéstél! Mi ennek az
oka?

- Tanár úr, a közlekedési táblák!
- Na ne nevetess már! Hogy lehetne a ké-
sés oka egy tábla?
- Úgy, hogy ki volt rá írva: „Vigyázat, iskola!
Lassítson!”

Anya csak egy van!

Anyák napján az a feladat az iskolában,
hogy a gyerekek mondjanak egy történetet,
amiben szerepel, hogy „anya csak egy van”.

Pistike jelentkezik, mondja, hogy a múltkor
költöztek, amikor baleset érte, ráborult a szek-
rény, de anyukája kiszabadította alóla, és egy
hétig ápolta. Ez azért történhetett így, mert
„anya csak egy van!”

- Nagyon jó, Pistike! - mondja a tanító
néni. - Leülhetsz!

Ekkor Juliska is jelentkezik.

- A múltkor csónakázás közben beleestem
a tóba. Anyukám - függetlenül attól, hogy
nem tud úszni - utánam vetette magát, és
kimentett. Ez is mutatja, hogy „anya csak egy
van!”

- Nagyszerű Juliska!

Erre már a Sanyika is nagyon jelentkezik.

- A múltkor az anyukám beküldött a spájz-
ba, és azt kérdezte, hogy mennyi szilvalekvá-
runk van. Mire én mondtam, hogy „anya, csak
egy van!”

Bizonyítvány

Pistike lelkesedve rohan haza a bizonyít-
ványával:

- Papa, papa, óriási mázlid van!
- Na mesélj!
- Képzeld, jövőre nem kell új tankönyveket
venned!

- Csak egyikőtök jöhet be!

- Az első nem használt. Még egy jó éjt puszit kérek.

Majtényi Mihály

Tomiban most ősz van

– Akkor már három éve volt Tomiban a száműzött. S Rómába nem hozott tőle levelet, vagy csak nagy ritkán, a birodalmi postafogat. Sem levelet, sem szomorú elégiát vagy villogó, sziporkázó bedvagy, ragyogó védőbeszédet önmaga mellett és vádbeszédet mindenki ellen. Ovidius emléke, a költő, olyan volt már csak, mint a messzi tengerekre tévedt, csillogó hátú delfin... már a sirályok raja sem követi az ilyet, s ki tudja aztán az útját a hullám sodorta tovatűntnek?

A tanár itt leeresztette hangját, és ellágyult. Ránézett a virágcsokorra, melyet ma valaki az előadói asztalra helyezett: szegfűcsokor volt, ismeretlen üzenet. Belenézett a közömbös vagy csillogó szemekbe ott vele szemben, belebámult a széksorokba. Pillanatnyi tűnődés után az egyik füzet után nyúlt, és felnyitotta.

– Azért ne higgyék, hogy Publius Ovidius Nasót ezzel eltemettük! Van itt egy vallozás róla, amelyet nagy későn halásztak csak elő valahonnan; lehet, hogy apokrif írás, de kérem, hallgassák meg. E forrás szerint írt száműzetése harmadik évében...

Alkonyodott az előadóteremben, s már mindenki úgy ment volna. Publius Ovidius Naso, a stílusművész, a könnyebb múzsák atyja, a mindennel foglalkozó, az enyhén pornografikus Ars amatoria szerzője, a botrányai miatt a Fekete-tenger partjára száműzetésbe küldött poéta... mit akarunk még tudni róla? Gyors számvetés, ugye: öregedő ember már, amikor a császár elküldte, mit tudott még vallani? Megvédeni önmagát? Már azt is megtette. Vádolni ellenségeit? Mind megtette. Van egy könyve még, az Epistulae ex Ponto, aztán egy másik a fekete-tengeri halakról, ezek ott születtek, ezek a könyvek, a száműzetésben, Tomiban.

De azért volt, aki felfigyelt. Már a levél első soraira, ahogy a professzor olvasni kezdte: – Tomiban most ősz van.

Sokan kinéztek az ablakon, mások tekintete a szegfűcsokorra tévedt. Tomiban most ősz van... voltak-e ott szegfűk akkor Tomiban, a Fekete-tenger közelében, a Duna deltájában, érdemes-e belemerülni abba, ami a katedrán most elhangzik? Bár furcsa fickó lehetett ez az Ovidius, mindazok nyomán, amit eddig hallottak róla. Gyilkos lélekmérgező, ugyanakkor megalázkodó puhány... utóbb mindent megtett, hogy kikerüljön onnan a mocsarakból, és visszatérhessen a napfényes Rómába. De csak figyeljük, nézd, a professzornak, úgy látszik

szívügye ez, előkotort egy levelet, kétezer esztendő porát fújta le róla, hogy Ovidiust mégis megszerettesse velünk.

Ovidius? Hát bátor volt, az is volt, kicsit önmaga törvénye akart lenni. Emlékszel?

Gyönyörködjenek mások a régi dolgokban;

én annak örülök, hogy most születtem, ez a kor felel meg erkölcseimnek.

Tomiban most ősz van. Volt, aki a birodalmi postalovak patáinak dübörgését hallotta ebben a levélben, a súlyos levélben.... mi lesz benne? Mi volt abban a levélben?

„Tomiban most ősz van, Sicullus, kedves barátom, s a kikötőben korán kigyúlnak a farszok. Olyanok, mint a vér, a fényük messzire elátszik. Ki szoktam járn oda, ahonnan az Ister hullámokat sodor a tenger felé: a szél ilyenkor jajgat, vádol és támad. De ez most már muzsika nekem, üteme és tutama nem nyugtalanít, már csak egyszerűen: fáj. Azt hiszed, Sicullus, azért fáj, mert ide kerültem? Félek, barátom, hogy nekem a szélzúgás már ott is fájna, Rómában, mert Rómába is csak az érkezne vissza, akit ide száműztek a mocsarak közé, Tomiba, ahol most ősz van: a harmadik ősz itten.

Láttál már Latiumban szikrázó csillagot, ugye, az augusztusi égen? Egy ilyen szikrázó szempárral találkoztam, mély tűzű és kék, aki-

Kedves Olvasó Tanulók!

Nagy téma a világ- és a magyar irodalomban is a *száműzöttség*; Tomi egyetemes metafora. Amint mai rovatunkban láthatjátok, a téma a vajdasági magyar irodalomban is otthonos: Majtényi Mihály (1901–1977) prózáírásának is ihletője volt. Majtényi gyönyörű, poétikus írásában azonban nemcsak a Tomi-jelentés az egyetlen világirodalmi metafora. Hány jelentés transzformálódik (alakul, változik, megy át) képpé pl. az ősz metaforájában? Ugyanezt a jelentést viszi tovább Juhász Gyula (1883–1937) ismert verse, az *Ovid levele Júliához*.

Korábbi és mai rovatunk révén is elég részletes betekintést nyertetek a száműzöttség poétikájába. Egyáltalán milyen száműzöttségekről beszélhetünk? Nem okvetlenül csak térbeliekről. Erről szólnak a mai szövegek. S velük persze az Ovidius-, illetve a Tomi-témának, illetve -irodalomnak koránt sincs vége. Ott van pl. Nemes Nagy Ágnes, Márai Sándor vagy Szilágyi Domokos költészete.

Próbáljatok ezen irodalmi alkotásokat olvasva feleletet találni a feltett kérdésekre. Jó olvasást!

Bence Erika

be az élet véletlenül elültette? szép asszony az, Cornelius kapitány hitvese. Ó, nem kegyetlen asszony, nem érezteti velem soha, hogy tógám a száműzötteké, még azt a nagyobb száműzetésemet sem, ami annyi sok évemnek szólhatna, inkább úgy nézi, lelkesedve: – Poéta mégis, tudod, Publius Ovidius. Inkább megtisztel, és megkérdezte: Írnék-e róla dalt vagy elégiát? – Mondtam néki: én már csak a halakról, az őszről meg a sárról tudok írni, szerelemről soha! Ilyenkor rám veti tekintetét rejtélyesen, mintha azt kérdezné: miért? Talán nem is tudja, hogy a poéta, az férfi is, nem gondol erre. A poéta, az mulattató, talán arra gondol, ámbár lehet, hogy hallotta hírét a Heroideseknek, talán, talán az Amoresnek is (hogy az Ars amatoria ismerné, tisztátalan gondolat). Mit tudni különben, mi van a női szív mélyén?

Unalmas fecsegő vagy, mondod majd, Sicullus, kit érdekel Rómában, hogy mit érez és mit gondol Tomiban egy száműzött? Még ha ez a száműzött szeretni tanította is a birodalmat. Mondod majd: hagyd abba szerelmed hirdetését ország-világnak: hajadat megmártotta a tél hava, nyilván ki is koptatta az időmoly, koszorúd a fejedről aláhullott, levelenként hullott le abban az őszben ott, Tomiban, s a tengerpart kövezetén tapossák a rakodók, nyilván ezt gondold majd, és nem is jársz messze az igazságtól. Ám én innen mégis, a távoli Tomiból, ahová bezártak a száműzetésbe, és ahová száműzetésbe zárt a saját szívem, azt mondom neked: csak így lehet elbírn mindent! Ha szeretni tudsz élő szerelemmel. Olyan voltam már, mint a kiszáradt kóró, köhögés fojtogatott éjszaka, és a belső bajaimat figyeltem: ma melyik támad ugyan. Hogy oda

taszigáljon, ahonnan nincs visszatérés. De látod, epistolát még mindig tudok zengen, és tudok sírni még mindig. S megtanultam, nem a szerelmi emlékek azok, amelyek küzdeni tudnak a sok rettenet ellen... az emlékek olyanok, mint a romlott, megnyúlt bor csupán. Ide igazi forró ital kell, gyömbéres, fűszeres nedű, mint amilyent a tengerjárók kevernek ki – szoktam velük néha inni Tomiban a csapszékben –, ők erről a forró szerelemről énekelnek mindig.

Sicullus, ne sajnálj te engem! Én megtaláltam azt a szerelmet, amely már csöndes imádság, ha nem is fogja elhinni ezt soha senki, senki Rómában, és jót nevetnek Ovidiuson. Lám, ide jutott, az ifjúkor buta és bolond szárnyaira ismét."

A tanár csöndesen becsukta a könyvet és jegyzeteit, és megint mondta: nem tudjuk, apokrif írás-e, hamisítvány, vagy maga Ovidius hamisította meg benne saját megtisztulását – volt olyan íróművész, hogy képes erre –, de beleüzenté mégis a világba azt a szennyes tógájú poétát, aki köhécselve a fároszok alatt, ott Tomiban, a sárban, legszebben adta hírül a világnak, hogy Tomiban most ős van. Az örökké jelenvaló Ősz pillanatát vitte át a birodalomba, a korokban és egykor talán más planétákra. Szeressék önök is ezt az Ovidiust!

Úgy látszik, most vége. A professzor kisé meghajolt, és kiement a teremből. Szavai nyomán ott maradtak a levél sorai, ott úsztak sokáig. S mintha tünődne mindenki, s azon tünődnek éppen, sok ezer év szélzúgó távolságából, mint jelent a néhány szó, hogy Tomiban most ős van.

Juhász Gyula

Ovid levele Júliához

*Tomiban ősz van. Barbárok a népek
És idegenek némely csillagok.*

*A borostyánom zöldje dérbé téved
És örömeiktől oly özvegy vagyok.*

*Júlia, szeretnélek látni téged
És Rómát, ahol tavaszég ragyog.*

*Tomiban ősz van és a lelkemben tél,
Júliám, Rómám, ó be messze estél!*

*Mi hír Rómában? Ki mostan a cézár
És ki a költő és miről dalol?*

*Ki hordja most Ovidius babérját,
Kacér Fortuna most kihez hajol?*

*Tomiban ősz van. Hervad a babérág,
Ó boldog az, ki él titokba jól.*

*Rómában minden fürdik szent tavaszban,
Tomiban ősz van és én itt maradtam.*

*Szépek-e most is Rómában a szépek,
Az élet most is oly édes, vidám?*

Melyik poétát tanít verselésre

*S szeretkezésre az én Júliám?
Ne fájjon ez a kérdés! Hisz az élet:
Szeretni s veszni szerelem híján!
Tomiban ősz van és nincs szerelem.
Több tavaszom már nem is lesz nekem!*

Több levelet is kaptam az elmúlt év utolsó, illetve az idei első heteiben. Kupuszináról **Szitás Antita** 8. osztályos tanuló Jókai Mór *Az arany ember* című regényének közölt részlete alapján utánezett a lehetséges tudnivalóknak.

„Jókai Mór egyik leghíresebb regénye, *Az arany ember*, amit más-képp Duna-regénynek is neveznek, mivel az egész regény a Dunán és annak környékén játszódik. Így megismerhetjük ezt a vidéket. A Szent Borbála utasai című regényrészlet többek között az akkori árucsempészést meséli el. A legfontosabb mégis, hogy magát a hajót is bemutatja, és megjelenik rajta a regény főhősei közül Tímár Mihály hajóbiztos, valamint a regény másik főszereplője, Tímea.

Ez a téma, Jókai Mór és *Az arany ember* éppen aktuális a nyolcadikosok számára, mivel a kisérletségire készülve a kérdések között rátaláltunk erre a témára, és e módon is bővíthetjük tudásunkat. A regényrészlet alapján és a nagyvonalakban ismert története szerint érdekesnek ígérkezik a könyv. Ha alkalmam nyílik, elolvasom” – írja.

A véletlen úgy hozta, hogy a mai Majtényi-szövegben is szó esik a Dunáról. Csak a régi nevén. S csak még érdekesebb, hogy **Sóti Márton** oromi hatodikos pedig Publius Ovidius Naso életéről és munkásságáról gyűjtött adatokat, s analógiákat keresett más költők életművében, Reményik Sándor (1890–1941), Babits Mihály és Herczeg János opusát említi. Reményik Sándorról megállapítja, hogy a „legutóbbi időkig ismeretlen volt, mert őt és költészetét 1945 után évtizedekre száműzték a magyar irodalomból”. Ez igaz. Az elhallgatásnak világnézeti okai voltak – nem felelt meg a kommunista ideológiákból építkező szocialista-diktatorikus társadalmi-hatalmi

struktúráknak. De: a recepció (azaz az irodalomról szóló irodalom) által ma sem felkapott költő annak ellenére, hogy közéleti szinten néhány kultuszverse miatt igen népszerű. A Gyöngyhalász sem közölt tőle szöveget, aminek poétikai-esztétikai minőségbeli okai vannak.

Tomán Mária, a Rügyfakadás szerkesztője is átadott néhány írást, ezek Óbecséről (Kerepes Olga és Varga Noémi, 8. b., Samu Mihály iskola) és Topolyáról (Szivéli Krisztina, 8. o.) érkeztek. Ezek Móríc Zsigmond Légy jó mindhalál! című regényének egyik lehetséges üzenetét (Mit jelent az üzenet: „Légy jó mindhalál!”) értelmezik, illetve gondolják tovább (Misi a tanári bíróság előtt).

Miután a nyolcadikos tanrendet többedmagammal kidolgoztuk, s mert én voltam az, aki ezt a regényt bennhagyta, illetve beiktatta a házi olvasmányok sorába – rossz érzésem volt. Egy pillanatban úgy gondoltam ugyanis, hogy egy mára már teljesen elavult tematika (a szegény jó fiú a rossz világban, ahol az úri világ tagjai rosszak!), amely nem képes megszólítani a mai nyolcadikosokat. Lehet, hogy tévedtem? Vagy pedig a tanári inszisztáció játszik közre a jelentések felfedésében? Mert egészen jó és új értelmezések születtek. Nagyon tetszik Szivéli Krisztina megfogalmazása, miszerint Nyilas Misi „cérnaszálon lógatva álmait” hagyta el a debreceni kollégiumot.

Nem szokásom másik rovatba szánt írásokat díjazni, de azért ma – a „cérnaszál” okán – Szitás Anita kitűnő értelmezése mellett, Szivéli Krisztina írása is könyvjutalomban részesül. Hátha majd ez a fajta irodalomértés is „megszólítja”, mint amiként a Gyöngyhalászban közzeltünk irodalmi szövegekhez...

B. E.

Gmail Backup

A Gmail offline használata mellett is szükség lehet teljes levelezésünk lementésére. Ez a program képes rá, mint ahogy a visszatöltést is támogatja.

Nem kevés helyet foglal az e-mailek tárolása, és ezt a közkeletű e-mail szolgáltatást nyújtó cégek is felismerték. Ma már nem lehet a felhasználók szemét 10 megabájtos ingyenes fiókkal kiszűrni, éppen ezért a tárhelyet az olyan nagy szolgáltatók, mint a Google vagy a Microsoft, már gigabájtokban mérik. Ez igencsak kényelmes módszer, hiszen nem kell az állandóan telítődő postafiók leveleit archiválni, hogy az újonnan érkezők elérjenek, így nemcsak egy helyen használható a levelezésünk, hanem bárhol hozzájuk férhetünk, ahol van internetkapcsolat, ráadásul a levelezésünk még a gép merevlemezén sem foglal helyet – habár ez utóbbi a több terabájtos merevlemezek korában már nem okozhat problémát.

Viszont mi történik, ha nincs internetkapcsolat, és hozzá kell férnünk a levelezésünkhöz, vagy éppen az e-mail szolgáltatónál van valamilyen probléma? Akik valamilyen levelezőprogramot használnak, nem esnek pánikba, hiszen a komplett levelezés vissza-kereshető a szoftverükben, viszont a webes felhasználók pörül járnak.

A Gmail-felhasználók szerencséje, hogy a Gmail Backup (jelenleg a 0.107 Revision 691-es változatnál tart) programmal egy gmailes e-mail fiók „Összes levél” mappájában tárolt levelet szabványos, EML-kiterjesztésű fájlként archiválhatjuk gépünk-re, így azok akkor is hozzáférhetők lesznek, amikor nincs kapcsolat (levelezőprogrammal vagy akár Microsoft Office-szal is megnyithatjuk a fájlokat). A program segítséget nyújt akkor is, ha a letöltött szoftvert egy másik Gmail-fiókra akarjuk feltölteni (szintén az „Összes levél” mappába kerülnek),

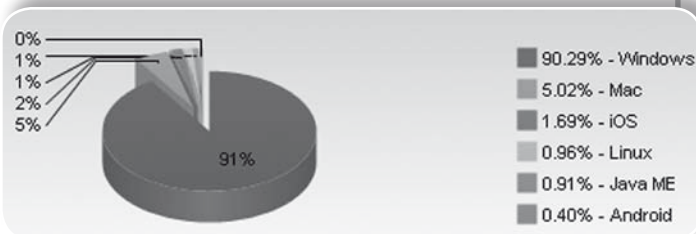

ugyanis a Restore gomb megnyomásával arra a címre tölti vissza a leveleket, amely épp be van állítva.

- * Letöltés egyedi domainnévvel ellátott Gmail-fiókobból is
- * Választható letöltési célmappa
- * Beállítható időintervallum
- * Legújabb e-mailek letöltési opció
- * Levelek visszatöltése tetszőleges fiókba
- * Fejlesztő: Jan Švec és Filip Jurčíček
- * Ár: ingyenes
- * URL: www.gmail-backup.com

Húsz százalék felett a Windows 7

A Földön immár minden ötödik gépen a Windows 7 fut, de az XP még mindig dominál :-)))

Decemberben a Microsoft legújabb operációs rendszere átlépte a 20 százalékos piaci részesedést, amely lélektani határt a Vista soha nem tudta elérni. A Microsoft hatodik platformja ugyanis a legjobb időszakában is – 2009 októberében – csak 18,8 százalékos részesedésre volt képes.

Egy komoly piacutató cég frissen publikált adatai alapján 20,87 százalékos globális részesedéssel rendelkezik a Windows 7, amely 1,2 százalékos növekedést jelent az előző hónaphoz képest. Ezzel párhuzamosan a Vista piaci súlya 12,11 százalékra zuhant, míg az XP még mindig 56,72 százalékos részesedéssel rendelkezik. Bár a 2001-es platform is egyre lendületesebben szorul vissza: decemberben például 1,2 százalékot, az utolsó negyedévben 3,3 százalékot veszített súlyából.

A Microsoft számára aggasztó trend lehet emellett, hogy az operációs rendszer családnál a Windows részesedése 90,3 százalékra csökkent, amely habár még mindig meglehetősen impozáns szám, mégis 2 százalékkal

alacsonyabb a tavaly év végén mért értékénél. A veszteségét a Net Applications adatai szerint nem a hagyományos riválisai, mint a Mac vagy a Linux halászták el, hanem a feltörekvő mobilplatformok (iOS, Android).

És mi van a déli végeken? Nálunk továbbra is megkérdőjelezhetetlen a Windows dominanciája, annak ellenére, hogy a Microsoft rendszerének piaci részesedése december utolsó heteiben hosszú idő után elsőként süllyedt 98 százalék alá (97,98). Emellett a

Windows 7 mifelénk a globális viszonyokhoz képes jó pozíciókkal rendelkezik, a Microsoft rendszere ugyanis már november végén átlépte a 20 százalékos határt (főleg az új, operációs rendszerrel áruolt gépeknek – főleg laptopoknak – köszönhetően, ui. a szoftverkalózkodás még egyáltalán nem ment ki a divatból). Mellette még mindig a Windows XP (69,79 százalék) uralja a hazai piacot, míg a Vista (5,91 százalék) messze a globális átlag alatt teljesít.

Hirtelen csökkent a világ levélszemét-forgalma

Az utóbbi hónapokban hirtelen csökkenés tapasztalható a világ levélszemét-forgalmában – állítják szakemberek, akik szerint az augusztusban mért napi 200 milliárd kéretlen üzenethez képest decemberben mindössze 50 milliárd spamezt kézbesítettek. Paul Wood a Symantec Hosted Solutions hálózati biztonsággal foglalkozó vállalat elemzője szerint a világ három legnagyobb levélszemétyártója a karácsonyi időszakra visszafogta tevékenységét. Az okokra egyelőre még nem találják a pontos választ, de a levélszemetek szakértői szerint csak ideiglenes ez a látványos visszaesés.

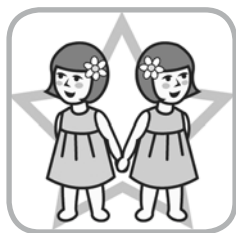
KOS

Azonnal belevágasz a sűrűjébe. Páratlan energia jellemez ezen a héten. A suliban olyan helyzet áll elő, amikor lépned kell. Emberszeretetedből kifolyólag sok ajtó megnyílik előtted. Néhány új barát és segítőtárs is jelentkezik. Őrizd meg mindig a nyugalmadat. Elhamarkodott lépésekkel csak hátráltatod magad.

BIKA

Kiegyensúlyozott, nyugodt hét vár, bár a suliban néhány esetben irigység és pletykálgatás kezdődhet. Sokkal többet vártál a barátaiddal való közös programoktól. Egyáltalán nem úgy viselkedtek, ahogy te elvártad volna. Nyoma sincs a szeretetnek, s ez elszomorít.

IKREK

Tartsd nyitva a szemed ezen a héten, mivel a suliban belefuthatsz egy vonzó srácba. Ugye nagyon jól indulna ezzel a lehetőséggel az éved? Semmi mást nem kell tenned, csak nyitottan fogadni a kínáló lehetőséget. Szélsébesen száguldasz a céljaid felé, egyszerűen senki nem állíthat meg!

RÁK

Elkerülhetetlen egy új szerelem felbukkanása. Hallgass a megérzéseidre. Szórákkozz egy kicsit. Egy rövid utazásra, hétvégi kiruccanásra kimondottan alkalmas a hét második fele. Rád is fér a szórakozás, mert az elmúlt hét olyan zsúfolt és levegőtlen volt, amilyenre már régóta nem volt példa. Igyekszel a lehető legtöbbet kihozni magadból.

OROSZLÁN

Nehéz újra belerázódní a tanulásba. Nem bánád, ha néhány napig otthon maradhatnál. Éppen ezért a legkisebb torokköszörüléssel is felkeresed az orvost, és boldogan fogadod, ha pihenni küld. A hét közepétől számíts arra, hogy felbukkan egy vagy több régi barát, akiket talán már régen kihúztál az ismerőseid listájáról. Jólesik velük beszélgetni.

SZÜZ

Valószínűleg hamarosan meg kell oldanod egy fontosabb feladatot, de ezt a hetet tedd még kicsit szabaddá. A hét első napjaiban rendkívül kíváncsi leszel. Szinte falod a különféle híreket, rongyossá olvasod a magazinokat, és az éjszakáid felét a számítógép előtt töltöd.

MÉRLEG

Nem találsz a helyed. A legfőbb kerékötöne a családot tartod. Szabadságra vágysz, és arra, hogy végre kibontakozhass. A hét elején, ha jól figyelsz, módod lesz új ismeretségeket kötni. Emberi kapcsolatokban ne ítélkezz elhamarkodottan. Kis idő után más lesz a véleményed.

SKORPIÓ

Fantasztikus vonzeródet magaddal hoztad a új évbe is. Nemcsak a titokzatosságod vonzza az ellenkező nemet, hanem a dögös megjelenéseddel is pluszpontokat szerzel magadnak. Minden adott. Érzelem és értelem, megfontoltság, tervezés. Ezekben a napokban ne költsz feleslegesen.

NYILAS

Fantasztikusan kíváncsi vagy. Mindent tudni szeretnél. Alig várod a sulit, hogy kifagasd a barátnőidet az elmúlt bulik tapasztalatairól. Szakíts időt a pihenésre. Tedd félre a DVD-eket, és inkább vegyél esténként illatos fürdőt. Ne felejtss ki a gyertyás díszítést sem a fürdőszobádból. Ez a lazító kikapcsolódás nagyon jól tesz. Szellemileg és fizikailag is felfrissülsz.

BAK

Most nagy szükséged lehet a küzdőképességedre. Kitartással szinte bármilyen célot elérheted. Komolyan vedd az új feladataidat. Azonban előbb tarts néhány laza napot. Nyugodtan hangsúlyozhatod az egyéniségedet, de arra ügyelj, hogy ne akarj mindent egyszerre megváltoztatni.

VIZÖNTŐ

Külföldi barátnő látogatásával kezdődhet a hét. Neked mindig fontosak a barátságok, de így az év elején még több alkalmat találsz, hogy találkozz azokkal, akik fontosak neked. Arra azonban figyelj, hogy ne csak lógással töltsd a napjaidat. Jó lenne néha a komolyabb dolgokra is gondolnod.

HALAK

Túlságosan sokat vársz egy barátotól. Fontos vagy mindig, amikor csapatmunkáról van szó. A hét második felében egy barátnőd kér segítséget. Lehet, hogy beteg, és valamilyen segítened kell, de lehet, hogy csak egy kis beszélgetést szeretne. Te vagy a legalkalmasabb, ha valaki megértésre vágyik.

Szépségtippek a téli napokra

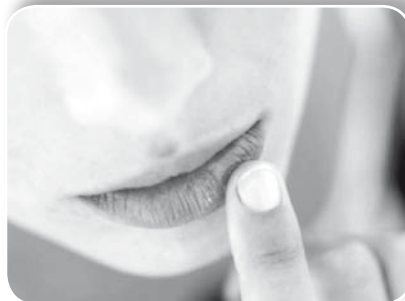
A hideg évszak még javában tart, szélsőséges időjárásával igencsak megviselve a szervezetünket. Ám nemcsak a szabadtéri hideg, de a lakások belső fűtése által okozott száraz levegő is negatív hatással van a külsőnkre. Íme 5 jó tanács, mit érdemes tenni, és mit jobb elkerülni a szépségápolás terén a télen.

Az arcápolás kiemelt szerepet kap, hiszen a metsző jeges szél és a lakásbelső levegője is egyaránt szárítja és károsítja a bőrt. Bevált javaslat, hogy ilyenkor a nappali arckrémünk helyett érdemesebb a napközbeni időszakra is az éjszakai krémünket használni. Az éjszakai krémek ugyanis általában zsírosabbak, és ez a kis plusz jót tesz a hideg idő által igénybe vett arcbőrünknek.

Ha már az arcnál tartunk, a tél egyik legrosszabb velejárója, hogy ajkaink folyton kicserespednek. Ezt okozhatja a nem megfelelő mennyiségű folyadékbevitel, a száraz levegő, de az sem tesz túl jó, ha állandóan nyalogatjuk a szánkát. Érdemes beszerezni egy – ami a legfontosabb – minőségi ajakápolót, amivel rendszeres időközönként bekenve, a szánk megőrizheti puhaságát és rugalmasságát.

A hajunk is más jellegű törődést igényel a hideg időszakban. Mivel többet hordunk kapucnit, sapkát, illetve egyéb fejdőket, a hajunk gyorsabban beszennyeződik, zsi-

rosodhat, így gyakrabban kell mosnunk is. Télen ajánlott este haját mosnunk, alaposan megszáritanunk, és még addig is száríthat a hajunk, amíg alszunk. Így könnyen elkerülhető a reggeli hajmosás utáni nedves hajjal történő útnak indulás egyik legnagyobb hátránya: hogy megfázik a fejbőrünk. Ha ez megtörténik, jó darabig kiadós hajhullásra számíthatunk. Jobb tehát mindenképpen alaposan kiszáritani a hajunkat, és ha már nem tudjuk elkerülni a reggeli hajmosást, legalább egy sapkát mindenképp húzzunk a fejünkre!

A hideg, a fagy a kezeinket is megviseli. Jó, ha erre az évszakra beszerzel egy tuti kis hidratáló kézkrémet, amivel szükség szerint ápolhatod kacsóidat. Ezek a krémek a kiszáradt, berepedező kéz bőrnek és a körmöknek is egyaránt jót tesznek. De az egyik legjobb védelem kezeinknek mégis az újra divatba

jött kesztyű, úgyhogy nem árt, ha mindig magadnál tartasz egy párat abból is.

Az egész testünkre fokozottan hatással lehet, hogy a téli hónapokban az ember észre sem veszi, mennyivel kevesebb folyadékot fogyaszt. A szervezet vízháztartása folyamatos utánpótlást igényel, amit ha nem kap meg, hamar jelzi is. A bőrünk elveszti friss, üde mivoltát, lábaink, karjaink bőre pikkelyessé, kiszáradttá változik, és természetesen közérzetünk is jelentősen romolhat. Fontos tehát hogy akár „erőszakkal” is, de figyeljünk arra, hogy betartsuk a napi szükséges folyadékbevitelt. Nem valószínű, hogy problémát jelentene két pohár forró citromos, ínycsiklandó teával többet inni.

Gyakran szembesülsz azzal az aprócska problémával, hogy a tükörbe nézve valaki más bámul vissza rád? Valaki, akivel nem szívesen állnál le dumálni? Hát ezen, ha nem is könnyen, de lehet segíteni. Némi elszántság és kitartás kell hozzá. Ma valaki vagy nagyon szupernek látja magát, aki mindenre

Szeresd a tükörképed!

képes, gyönyörű, energikus, vagy teljesen értéktelennek tartja magát, és olyan mértékű önbizalomhiányban szenved, hogy arra már gyógyszert kellene felírni. Egyik sem egészséges. A túlzott önbizalom miatt észrevétlenül válnak a barátok ellenségekké, míg ha nyuszi vagy, a legjobb dolgokról maradhatsz le. Szóval... érdemes elgondolkodni arról, hogyan láthatod magad olyannak, amilyen vagy, és hogyan fogadhatod el ezt a képet.

Nézz magadba!

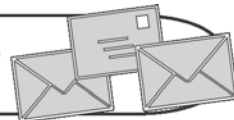
Ez a zen tanítás már lerágott csont. Minek dobálózni ilyen közhellyekkel, ha valójában nem tudsz vele mit kezdeni? Nesze semmi, fogd meg jól. Kösz. Az igazság mégis ebben a két szóban rejlik. Ha nem megy fejből, írd le, mit gondolsz magadról. De erőltess meg magad, és jegyezd le a rosszat és a jót is. Enélkül ugyanis nem megy. Próbáld meg most elvonatkoztatni a haverok véleményétől. Az majd a következő lépés lesz.

Így látnak ők

Ha nincs kedved megkérni a haverokat, hogy mondják el rólad a véleményüket, akkor figyelj meg őket. Miért keresnek meg – hogy panaszkodjanak, hogy ugrassanak, hogy együtt bulizzatok? Sokat elárulhat rólad, hogyan viszonyulnak hozzád. De ne feledd, nekik is lehet rossz napjuk, és talán pont ilyenkor mondják rólad a legkeményebb kritikát. Kalkuláld bele ezt is!

Felkészülni! Vigyázz! Kész...!

Nem egyszerű helyre tenni magadban a dolgokat, ez tény. Ám még mindig jobb szembesülni a hibáiddal és az értékeiddel, mint tévhitben élni saját magaddal kapcsolatban. Biztosan lesz mit javítani a fel-fogásodon, de már az is nagy előrelépés, hogy ezzel tisztában vagy. Tűzd ki magad elé, milyennek akarod látni magad, és min kell ehhez változtatnod! Ezután már csak kitartás és elszántság kell, és eléred a célot.

Híd a Tiszán

**Az adai Cseh Károly iskola tanulóinak
rímbe szedett hírei**

Tisza-parton dolgoznak,
A munkások falaznak.
Bánát felé haladnak,
Folyó fölé hidat alkotnak.

Lassan halad a munka,
Bácska, Bánát türelmesen várja.
Amint meglesz a híd,
A partról barát barátot hív.

Lehoczki Anna, 5. osztály

Nem álom, valóság már,
Adánál híd áll a Tiszán.
Kecsesen ível reggel, délben este,
mielőtt kész lett, mindenki ezt leste.
A két pont összekötve már,
hisz mindenki erre várt.
Délutáni séták, napsütötte táj,
most mindenki arra jár.
Gyönyörködnek benne, ó mily szép!
Ennek örül, vigad az adai nép.

Gecső Ármin, 5. osztály

Egyszer a polgármester,
és még sok okos bácsi,
leült, és azt mondta:
– Valamit kellene csinálni!
Egy dolgot, ami hasznos,
és örül neki minden lakos.
Megvalósult nemsokára
az emberek régi vágya.
Megépült városunk büszkesége a Tiszán,
ilyen csuda dolog nem történt még Adán.
Már nem muszáj komppal közlekedni,
elég csak a hidacskákon végigmenni.
Úgy áll a folyó felett, mint annak királya,
nagy méltósággal, fején betonkoronája.
Nemes céllal épült, hogy összekösse
Bácskát és Bánátot,
eső, vagy szél ellenében
rajta ezer kéz dolgozott.
Az emberek életét megkönnyíti,
nem kell óriási kerülőket tenni.
Csillognak-villognak piros fényei,
mindenki messziről észreveheti.
Fagyos télen, mikor csupasz fák közt
zord szél süvít,
s tavasszal, ha a sok növény kivirít,
azt suttogja szüntelen, hívogató hangja:
– Jer, jer ide, kedves, gyere át Padéra!
A séta rajta jó,
szórakoztató.
Éppen ezért megyek,
a kéréseimnek eleget teszek.
Tovább andalgok,
s versem végére most teszek pontot.

Kovács Írisz, 8. osztály

A híd a Tiszán keresztül,
Már végre elkészült,
Át lehet már menni rajta
Autót, biciklit hajtva.

A munkások elégedettek,
Meglett, mit oly rég reméltek.
Én is boldog vagyok,
Hogy az új híd ragyog.

Bajúsz Árpád, 5. osztály

A lomha Tisza némán ballagott,
maga mögött sok-sok évet hagyott.
Két partja messziről mosolygott egymásra,
külön csillant rájuk a nap sugára.

Nem oly rég történt, eltűnt a távolság,
híd köti már össze a Tisza két partját.

Kezet foghat immár bal part és a jobb,
így talán többet pihenhet majd az öreg komp.

Bács Bernadett, 7. osztály

A híd Adán,
mely átszeli a Tiszát,
reményeink szerint
még tömegeket visz át.

A sok munkának végül
itt a végterméke,
tökéletes híd lett,
tudom már rálepvé.

Sokat vártunk rá,
de itt van a jutalom.
Nem állít meg semmi
sem már az utamon.

„A” alakú oszlop
tarja meg az utat,
mely a fáradt vándornak
utat mutat.

Virág Péter, 8. osztály

Kacsaringós ösvény vezet
sűrű erdőn át amott,
ki a hídon átmegy Adán,
célját megtalálja ott.

Már messziről látni lehet,
mintha Ada lelke volna,
mint a templomunk tornya,
kis városunk útmutatója.

Adáról Bánátba híd készült,
eltartott egy idegi, de megépült!
A hídon hamarosan mi is átkelhetünk,
s vidáman lépkedhetünk.

Jön a nagy Boris Tadić
a hidat átadni,
S mi ennek fogunk örülni,
a hídon közlekedni.

Raffai Balázs, 5. osztály

A Tisza felett híd épül,
már nemsokára elkészül.
Kíváncsi vagyok, hogy néz majd ki,
az biztos, hogy meg fogom nézni.

Sokan szeretnék már látni,
jó lesz rajta majd állni.
Ez a legszebb építmény a városban,
s átmehetünk majd Bánátba.

Vastag Krisztina, 5. osztály

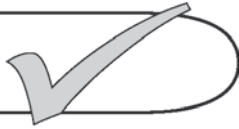
Hol nem oly rég,
csak a Tisza ringott,
egy új híd köti össze
a két partot.

Sok ember dolgozott,
nehéz munkát kezdtek.
Mi, lakosok,
kíváncsian figyeltünk mindent.

Zúgó gépek zaja
megtörte a csendet.
A szőke Tisza felett
valami sejlett.

Ma már büszkén ível át,
magasba tör a híd,
így várja végre,
utasok ezreit.

Bács Ágnes, 5. osztály

Megbocsátási képesség teszt

1. A pincér véletlenül leönti a vadonatúj ruhád. Hogyan reagálsz?

- a) Ugyan! Bárkivel előfordulhat! (0)
- b) Kifizettem a tisztítást az üzletvezetővel. (2)
- c) Ebbe az étterembe sem jövök többet! (4)

2. Éhes, gazdátlan kutyust találsz. Mit teszel?

- a) Természetesen hazaviszem, és megetetem. (0)
- b) Nagyon sajnálom, de nem tehetek semmit. (4)
- c) Elviszem a menhelyre. (2)

3. Az egyik partin egy barátnőd túl sokat törődik a fiúddal, át is öleli. Zavar?

- a) Természetesen! Az a kígyó el akarja csábítani! (4)
- b) Nem igazán. Tudom, hogy sokan kedvelik. (0)
- c) Addig nem, amíg mindössze egy ártatlan flörtől van szó. (2)

4. Az áruházi tömegben valaki véletlenül a lábadra lép. Elfogadod a bocsánatkérést?

- a) Persze, hiszen egyetlen lépést sem lehet nyugodtan megtenni. (2)
- b) Persze, de azért jobban figyelhetne! (4)
- c) Igen, a bevásárlásokhoz ezek a kellemetlenségek is hozzátartoznak. (0)

5. Melyik mondással értesz egyet a leginkább?

- a) Aki nem velem, az ellenem van! (4)
- b) Előbb gondolkodj, aztán beszélj! (0)
- c) Senki sem tökéletes. (2)

6. Melyik szervezetbe lépnél be?

- a) Egy kórusba. (4)
- b) Egy sportszövetségbe. (0)
- c) Egy állatvédő társaságba. (2)

7. Egy kávézóban várod a barátnődet, aki megint késik. Magsértódsz?

- a) Nem, de azért rámcserögghetne. (0)
- b) Nem igazán, már megszoktam, hogy mindig megvárat. (2)
- c) Még jó! Miért nem tud egyszer pontosan érkezni? (4)

**Képes vagy eltekinteni a másik hibáitól, csak hogy megóvd a harmóniát?
Vagy inkább a makacs, haragtartó típusba tartozol?**

Értékelés

0–9 pont: A TOLERÁNS

Optimista vagy, semmit sem veszel túl komolyan, és nem vagy haragtartó. Megérted a kifogásokat és a szabadkozást, mert nagy a szíved. Nem hagyod magad provokálni, kicsinyességek miatt sosem húzod fel magad. Mottó: mindenki a hibái miatt válik érdekessé. Vigyázat, ha mindig megbocsátasz, azzal azt sugallod, hogy neked minden mindegy! Mondd meg, ha dühös vagy valakire, ezzel kifejezed, hogy komolyan veszel másokat.

10–19 pont: A RACIONÁLIS

Két lábbal állsz a földön, alapvetően nem vagy haragtartó. Megbocsátod az apró hibákat, hazugság esetén azonban részletesen meg akarsz beszélni mindent, hogy tisztán láss. Vigyázat, racionalitásod miatt hűvösnek, távolságtartónak tűnhetsz! Nem lehet mindent ésszel megközelíteni. Néha mutasd ki, hogy te is sebezhető vagy, így figyelmesebben és több tisztelettel bánnak majd veled.

20–28 pont: A HARAGTARTÓ

Nagyon érzékeny és sértődékeny vagy. Ha bántanak, tanácstalannak és gyengének érzed magad. Párkapcsolatban féltékeny vagy, ellenőrzöd a másikat. Könnyen válsz gyanakvóvá és haragtartóvá. Vigyázat, bizalmatlan hozzáállásod miatt nehéz veled bármit is megbeszélni. Hagyd, hogy a másik megindokolja a tettét. Így megértheted az összefüggéseket, és könnyebben meg tudsz bocsátani neki.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok, és rövidre fogva a szót, szerelmes! A baj az, hogy a szerelmemet már egészen kicsi korom óta ismerem, mert a tesóink egyidősek és egy iskolába járnak, még ha nem is egy osztályba. Ő középiskolás. Én már jó ideje tudom, hogy többet értek iránta, mint barátságot, de ő bennem a kis barátnőt látja. Nem tudom, meg merjem-e mondani neki, hogy én sokkal többet szeretnék tőle, mint barátságot. És azt sem tudom, hogy kivitelezem a dolgot. Kérlek, adj tanácsot!

Szivi”

Válasz:

Kedves Szivi!

Úgy látom, hogy bármilyen lépést is teszel, meg fogsz bántódni. Biztos, hogy ha az egyik fél érzelmei és viselkedése megváltozik, változik a közöttetek lévő kapcsolat is. Semmi sem lehet a régi, így a barátságotok sem. De a legrosszabb a bizonytalanság, és az állandó tépelődés, hogy mi lett volna ha...! Ha a fiú benned a kis barátnőt látja, azt jelentheti, hogy már más lányok foglalkoztatják, benned pedig egyfajta „kishűgöt” lát, és nem a fatális nőt, akibe szerelmes lehet. Aki mer az nyér! – szokták mondani. Így legalább meg tudod majd, hányadán is állsz a fiúval. Ha pozitívan reagál, akkor teljesül a kívánságod. Ha elutasít, tudod, hogy nincs nála esélyed, nem vesztegeted tovább az idődet, az energiádat, az érzelmeidet hiába. Pontot tehetsz a dologra, és lehetőséget adsz a többi kedves és szimpatikus fiúnak is, akik versengenek majd a kegyeidért. Biztos, hogy egy-kettőre egy másik szimpatikus fiú dobogtatja majd meg a szívedet. A döntés a te kezében van.

„Kedves Bizalmas!

Nyolcadik osztályos lány vagyok, és a gondom a barátnőm, akinek a viselkedése borzasztóan megváltozott. Nem ismerek rá! Az a gond, hogy a tanulás nem nagyon érdekli, éjjel-nappal csak pasizik. Szépeket mond nekik, járnak kezdenek, és nem múlik el egy hét sem, már ki is dobta őket. A suliban már mindenfélét mondanak rá, hogy micsoda, ami engem nagyon bánt, és csak én állok ki mellette, a többiek a háta mögött pletykálnak. Már mondtam neki, hogy ez a viselkedése nem jó, és hogy már sokat beszélnek róla, de nevetett egyet, azt mondta, hogy most kell élni, nem öreg korában, és folytatta a dolgokat tovább. Félek, hogy elveszítem a legjobb barátnőmet, és ő is teljesen elveszíti saját magát. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek!

Válasz:

Kedves Tini!

Azt hiszem te már megtetted, amit ilyen esetben meg lehet tenni, rámutattál a viselkedése helytelenségére és a lehetséges következményekre is. Tanácsot adtál neki, de ő ezt nem kérte, és ezért nem is fogadta el, amit a tudomására hoztál. Az az igazság, hogy csak magunkat tudjuk megváltoztatni, másokat nem, mert a változás mindenkinél belülről fakadhat. Felfedezte a nőiségét, a vele járó „hatalmat”, és élvezzi azt, azonban semmi sem jó, ha túlzásba viszzük. Amit még megtehetsz, hogy nem ítéled őt el a viselkedéséért, és nyitott vagy a további barátkozásra. Jó lenne, ha nem vele foglalkoznál, hanem inkább saját magaddal, ne körülötte forog-

Tini”

jon a te világod. Barátkozz másokkal is, ne csak vele. Ha számodra előbb-utóbb elfogadhatatlan lesz a viselkedése, zavarni fog, fordulj inkább a többiek felé. Remélem, a barátnőd hamarosan többre becsüli majd önmagát és a fiúkat is.

„Kedves Bori Mária és a Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok, és óriási bajom van! Nincs szinte egy barátom sem, és állandóan a kinézéssel vagyok elfoglalva. A nagy füleimmel, az orrom nagyságával, a pattanáimmal, nem akarom, hogy ilyennek lássanak, és ezért a sulin kívül sehova sem megyek. Sokszor nagyon szomorú vagyok, még arra sincs kedvem, hogy felkeljek az ágyból. Nemrégiben egy újságban olvastam egy cikket az öngyilkosságról, és azóta e körül jár az eszem, félek, hogy én is ilyen „öngyilkos” típus vagyok. Igaz, pár napja már nem gondolok erre olyan intenzíven, de újra lehangolt és szomorú vagyok. Már a templom és az Istenbe vetett hit sem segít, hogy jobban érezzem magam. Ez lenne a depresszió? Kérem, adjon tanácsot, mit tegyek, hogy jobban érezzem magam!

?????”

Válasz:

Kedves Tanácstalan!

Mindenesetre nagyon krízises időszakot élsz meg, ami nem egyedülálló a serdülőkorúak körében. Megtörténik, hogy a hormonháztartás felbomlásakor kisebb-nagyobb mértékben jelentkezik az az érzés, hogy semminek sincs értelme, az egész életnek nincs értelme, minden szomorú. Mindehhez hozzájárul az is, hogy magányos vagy, hisz mélyen behúzódtál a védelmet nyújtó csigaházba, és nem mersz kibújni, mert gyötör a bizonytalanság és önbizalomhiány érzése. Amit megtehetsz első lépésként, hogy kimozdulsz a négy fal közül. Amikor az iskolában vagy, menj ki az udvarra a társaidal, mert a friss levegő csodákra képes. Utána tegyél konkrét lépéseket, hogy megtaláld azt a kortárs csoportot, ahova tartozhatsz. Az iskolában és az iskolán kívül is számos olyan tevékenység van a művelődési központokban, egyesületekben, az iskolában a szakkörök, amelyek az érdeklődési körödnek megfelelnek, és segítenek, hogy megtaláld újra önmagadat. A lehangoltságot a rendszeres mozgás, a sporttevékenység is gyógyítja. A rendszeres mozgás javítja a testtartást, emellett örömhormonok is termelődnek a szervezetben, amik segítenek abban, hogy lekerüljön a szemedről a sötét szemüveg, amivel pillanatnyilag szemléled a világot és önmagadat is. Idővel növekszik az önbizalmad is, és ha kitaró vagy, egyszer csak azt veszed észre, hogy nem egy barátod van, és szerelmes is lettél.

Az is biztos, hogy az osztálytársaid között akad még egy-kettő, akikkel beszélgethatsz, és akikkel együtt tudsz lenni, jól érzed magadat a társaságukban. Mindenesetre a változást, változtatást akarni kell. És te már azzal, hogy megírtad a levelet, és megfogalmaztad a problémádat, megtetted az első lépést.

Ha a felsoroltak ellenére továbbra is marad a lehangoltság, bezárkózottság, kénytelen leszel a szüleiddel együtt szakorvos, klinikai pszichológus segítségét kérni. Mindenesetre, én szorítok neked! Fel az edzőcipőt, rollert, vedd elő a kerékpárt, korcsolyát (ha van a közelben jégpálya), és ki a szabadba! Mozogni! Mozogni! Mozogni!

A cukorleány

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országban is túl, volt egy bűvös kert. Ebben a kertben minden cukorból volt: a virágok is, a fák is, a lepkék és a madarak is. Nos hát ebben a kertben, egy cukorszámolyon ült egy kicsi aranyhajú leány, aki egész nap cukorcsipkét horgolt.

A Föld másik szegletén, messze a bűvös királyságtól, élt egy szegény kovács a feleségével és a kislívával. A fiú segített az apjának a kovácsműhelyben – felszította a tüzet a kovácsfújtatóval.

Amikor a fiú felnőtt, bejelentette az apjának:

– Elhatároztam, hogy elmegyek a cukorkertbe. Feleségül akarom venni a cukorleányt.

Az apa abbahagyta a munkát, letörölte az izzadságot a homlokáról, és azt mondta:

– Nem rossz gondolat. Csakhogy nem neked való a cukorleány. Hiszen te közönséges ember vagy, ő pedig cukorból van. Ha összeházasodsz vele, akkor ő közönséges lánnyá változik, és akkor már nem fog neked tetszeni. Márpedig szerelem nélkül boldogság sincs.

– Nincs igazad, apám – ellenkezett a fiatalember. – Hidd el, az élete végéig cukorból lesz a lány!

– Adná az Isten! – mondta a kovács, és újra neki látott a munkának.

A fiú pedig készülődni kezdett az útra. Szépen felöltözködött, tarka zekét vett, és búcsúzni kezdett a szüleitől. Anyja a kapuig kísérté, homlokon csókoltá, és a mellére tűzött egy csokor mezei muskátlit – ami szerencsét hoz.

Sok éjjel és nappal ment az ifjú, míg elérte azt a királyságot, ahol a bűvös kert található. Amint megközelítette a cukorkert kerítését, merészen megzörgette, levette melléről azt a mezei muskátlibokrétát, amelyet az anyja ajándékozott neki.

A cukorleány pedig félretette a csipkét, és világoskék szemével az ismeretlenre tekintett.

– Jó reggelt! – köszönt a fiatalember a kapu mögül, és elhallgatott. Úgy elbűvölte a lány szépsége, hogy nem tudott egyebet mondani.

– Isten hozta! – válaszolta a cukorleány, kitérte a kaput és behívta az ismerlent a kertbe.

Abban a pillanatban sok ezernyi rózsaszínű madárka, lepkék százai keringtek a boldog utas körül.

A kovács fia odament a lányhoz, és átnyújtotta neki a virágokat.

– Fogadd el ezt a bokrétát, amelyet a mi távoli földünk termett – mondta le sem véve szemét a cukorszépség gyönyörű arcáról.

– Felsőgűl akarok venni, és elviszlek innen. Van nálunk egy kis kovácsműhely. Körülötte

ibolyák virítanak, és csicseregnek a vörösbegek. Van-e kedved útra kelni velem?

A cukorleány kedvesen elmosolyodott, és még gyönyörűbb lett. Figyelmesen megnézte az ismeretlen ifjút, és kijelentette:

– Beleegyezem, hogy a feleséged legyek, de előbb meg kell ölnöd azt a sárkányt, amely az élet vizét őrzi. Meg akarok bizonyosodni a bátorságodról.

– És hol lakik a sárkány? – kiáltotta hevesen az ifjú, és az összecsapásra készülve ökolbe szorította a kezét.

– A mi bűvös királyságunk szélén. Ott, a hegyekben van egy varázslatos barlang, melyben az ezüstpatak csörgedezik az élet vizével. Amint a barlanghoz érsz, megjelenik a szárnyas szörnyeteg. Ha az irántam érzett szerelmed a világon mindennél erősebb, akkor nem ijedsz meg, és győzöl.

– Nyomban útra kelek!

És az ifjú elszaladt a hegyekbe vezető szűk úton, a lány pedig cukorrózsát dobott utána és addig integetett, amíg el nem vesztette a szeme elől.

A kovács fia éjjel érte el a hegyeket. Már messziről észrevette a csodálatos barlangot, amely előtt hatalmas máglya égett. Az ifjú majdnem egészen a máglyához kúszott a sziklákön, amikor felhangzott a rettenetes üvöltés. Mennydörögve dübörgött elő a hegyi hasadékon keresztül. A merész ember kiegyenesedett, és meglátta a szárnyas sárkányt kétlépésnyire magától. A szörny tátott szájából zöld láng tört elő, hatalmas szeme fényesen villogott.

De az ifjú nem ijedt meg. A cukorszépségre gondolt, mosolyára, jóságos kék szemére, és érezte, hogy teste erővel telik meg. A sárkányra rontott, kezével megragadta kitért száját, és erőlködve cibálta. A szörny üvöltött a fájdalomtól, s félholtan omlott a földre. Ekkor az ifjú előrántotta az övéből a kését, levágta a sárkány fejét, a hatalmas máglyára vetette, és bement a barlangba.

Az élet vizének ezüstsugara holdfényű ragyogással borított kövek között csobogott. A kovács fia lehajolt, fogta a kövön álló köcsögöt, és vizet mert bele. Ezután kiment a barlangból, és leereszkedett a hegyről.

A dalia reggel ért vissza a cukorleány kertjébe. A korszót letette a leány lábához, és így szólt:

– Megöltem a sárkányt, és elhoztam neked az élet vizét.

A cukorleány felemelkedett a padról. Leereszkedett az öléből az a pókháló finomságú csipke, amelyet évek óta horgolt.

– Vigyél most oda, ahová akarsz! – szólt a szépség. – A feleséged leszel.

Ezt mondván odahívta a lepkéket és a madarakat, megitta őket az élet vizével, és nyomban ezüstössé váltak. A madarak éneke varázslatos muzsikára hasonlított, a lepkék pedig a cukorvirágokkal teli ágyasok fölött röpködtek, és úgy csilingeltek, mint a csengettyűk.

A cukorleány fölemelte a korszót, és a megmaradt vízzel megöntözte a fákat és a virágokat. A kert fényesen csillogott a napon, mert minden ág, minden levél, az összes füvecské ezüstössé vált.

– És te miért nem ittal az élet vizéből? – kérdezte az ifjú.

– Én a szerelmed éltető vizéből ittam – válaszolta mosolyogva a cukorleány. – Menjünk!

És kéz a kézben elindultak a távoli vidékre, ahol a kis kovácsműhely található. A lepkék és a madarak ezüstfelhőként gyülekeztek fölöttük. Elkísérték őket a bűvös királyság határáig, azután visszatértek a kertbe.

Amikor az ifjú és a cukorleány a kovácsműhelyhez ért, senki se jött ki üdvözölni őket. Az öreg kovács és a felesége meghalt, a viskót benőtte a gyom. Körös-körül a fák koronáján kis pirókok csicseregtek, a fűben pedig kéklent a sok ibolya.

– Hogy itt milyen jól! – ujjongott a cukorleány.

Az ifjú, úgyelve az illatos ibolyákra, kigyomlálta a gatz, majd kitérte ifjú felesége előtt a házikó ajtaját. Hamarosan újra duruzsolt a kialudt tűzhely, a kis kovácsműhelyben pedig vidáman és csengve kopogott a kalapács.

Teltek az évek, és az öreg kovács szavai beteljesedtek. A cukorleány olyan lett, mint a többi ember; szépsége elhervadt, világos arca elsötétült és rancias lett a gondtól.

De a kovács mégis boldog volt vele. Örömet okozott a műhelyben végzett munka is. Az erő, amelyet a sárkánnyal vívott küzdelem idején érzett magában, nem csökkent az évek múlásával. Feleségének a szíve sem változott, betöltötte az örökké élő szerelmem.

Szvetoszláv Minkov
(Oroszból fordította: dr. Szász Gábor)

Tűz

A tűz a legfelsőbb titkaidat szimbolizálja: érzelmeket, szenvedélyt, vonzalmat. Ha álmodban nem félsz a tűztől, akkor melegség vesz körül, védettnek érzed magad. Egy égő tárgy ezzel szemben azt jelenti, hogy félsz a „leégéstől”, a kudarcától.

Repülés

Ha álmodban repülsz, akkor szabadságra vágyasz. Bízol magadban, kiegyensúlyozottságra törekszel. Ha repülőgépen utazol, inkább menekülsz a problémáid elől, kikapcsolódásra, környezetváltozásra van szükséged!

Szakadék

Ha egy szakadék szélén állsz, minden bizonnyal félsz a kudarcoktól. Ha lassan leereszkedsz a mélybe, már kész vagy szem-

Álomvilág

Gyakori álmok és jelentésük

benézni egy kellemetlen eseménnyel. A szakadékba ugrani boldogságot, pozitív élményt jelent.

Fák

A lombos virágzó vagy gyümölcsöt hozó fá a testi energiát, az életerőt jelképezik. A csupasz, száraz faágak viszont arra figyelmeztetnek, hogy a jövőben szembesülhetsz néhány negatív eseménnyel.

Menekülés

A menekülés egy tipikus szorongásos álom, ami azt jelenti, hogy nem tudsz szembenézni egy kellemetlen emlékekkel, gondolattal. Ha álmodban menekülsz, egy-

ZSIBONGÓ

értelműen félsz valamitől: ez lehet konkrét személy, de valamilyen élethelyzet is.

Utak

Az út az életcéljaid jelképezi, a mellette látható tárgyak pedig megmutatják, hogy helyes irányba haladsz-e. Az út minősége azokról az „akadályokról” árulkodik, amelyeken túl kell jutnod.

Állatok

Az álmodban megjelenő állatok szinte mindig ösztöneinkre utalnak. A vadállatok az életerőt jelképezik. A macska a titokzatoságot és az önállóságot, a kutya a barátságot és a hűséget jelentheti.

Víz

Attól függően, hogyan jelenik meg az álmodban a víz, többféle jelentése is lehet. A tiszta, nyugodt víz azt fejezi ki, hogy jól érzed magad a bőrödben. A viharos vagy piszkos víz ezzel szemben arra utal, hogy elégedetlen vagy magaddal.

Érdekességek az álmokról

Az álom folyamata számos meglepetést tartogat. Íme ezek közül néhány.

– Életünk során körülbelül 6 évet álmodunk.

– A vakok is álmodnak, ám álmaik a látásuk elvesztését megelőző időszakokból erednek.

– Jó, avagy rossz hírek a horkolóknak: horkolás közben képtelenség álmodni.

– A gyerekek 3-4 éves korig sohasem álmodnak saját magukról.

– A férfiak többet álmodnak férfiakkal, a nőkötől eltérően, akik egyenlő módon álmodnak férfiakkal és nővel is.

– Ha az ébredés után 10 perccel próbálsz visszaemlékezni az álmodra, már a 90 százaléka nem fog eszedbe jutni.

– Az álmok kapcsolatban állnak az egészségeddel is, tehát ha nem álmodsz, az valamilyen betegség előjele lehet, esetleg a proteinhoányé vagy személyiségi problémáké.

– Az élet egyharmadát az alvás ideje alatt éljük meg, az álmokon keresztül. Számos ember nyilatkozik úgy, hogy ők nem álmodnak. Valójában mindenki álmodik.

– A tanulmányok kimutatták, hogy az agyműködés sokkal intenzívebb az alvás ideje alatt, mint éber állapotban.

– Éjszaka körülbelül egy-két órát álmodunk, és ezalatt az idő alatt akár 7 álmodunk is lehet.

– Az ókori Rómában a fontos álmokat a Szenátus keretén belül elemezték és interpretálták.

Bárányszámolódsi helyett

Mogorvának, állandóan fáradtnak érzed magad? Lehetséges, hogy nem alszol eleget, vagy nem a megfelelő módon teszed azt. A szervezet este 11 és hajnali 3 között regenerálja önmagát, és a fáradt sejteket. Célszerű ezért este 10 körül ágyba bújni! Az iskola, a háztartási munkák és egyéb mindennapi gondok miatt néha nehezen jön álom a szemedre. Ha betartod a következő utasításokat, sokkal jobban fogsz aludni.

Mindig ugyanabban az időben fekjüdj le, beleértve a hétvégeket is

Az alvás legyen része a napirendednek, mindig tartsd magad ahhoz az időponthoz, amit kijelöltél, hiszen így a tested hozzászokik a rendszerességhez, és ezáltal könnyebben elalszol.

Ne egyél sokat elalvás előtt

A vacsorát időzítsd úgy, hogy legalább két órával lefekvés előtt egyél. A vacsorád lehetőleg könnyű legyen, kerülj a fűszeres és zsíros ételeket, mert ezek gyomorégést okozhatnak, amitől az alvásod nem lesz felhőtlen. Sőt, korlátozd azt is, hogy mennyit iszol alvás előtt, mert a sok folyadék miatt gyakran meg kell szakítanod az alvást, hogy kimenj a mosdóba.

Mozogj kicsit lefekvés előtt

A lefekvés előtti rendszeres testmozgás segítheti a könnyű elalvást, és ilyenkor általában jobban is alszol. Habár az alvás előtti mozgás sok embernek megnehezíti az elalvást. A legjobb módszer az, ha kitapasztalod, hogy rád hogyan hat.

Varázsold a szobádat sötétté, csendessé, tisztává és kényelmessé

Alakítsd a szobádat olyanná, hogy ideális legyen a tökéletes pihenéshez. Állítsd be a megfelelő világítást, hőmérsékletet és a hangokat saját igényed szerint. Használj sötétítő függönyt, rakj be egy nyugtató hatású CD-t, vagy bármit, amire szükséged van, hogy megteremtsd az alvás számára a tökéletes környezetet.

Próbálg meg főképpen este aludni

A napközbeni szundítások elrabolják az időt a fontos szerepet betöltő éjszakai alvástól. Korlátozd nappal az alvással töltött időt fél órára, és lehetőleg délután szunyókálj. Ha reggelente gondjaid vannak az ébredéssel, ne sötétíts be, mert reggel az ablakon beszivárgó világosság segít felébredni.

Válassz kényelmes párnát és matracot

A kényelmes fekvőhely a jó alvás alap pillére, ezért törekedj arra, hogy az ágyad a legtökéletesebb legyen a számodra. Lehetőleg ne aludj egy ágyban a házi kedvenceiddel.

Relaxálg alvás előtt

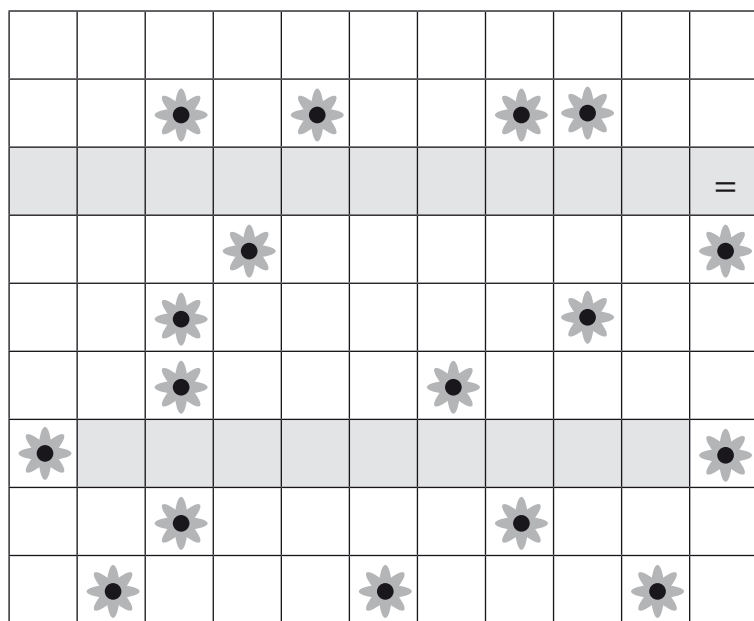
Csinálg nyugis dolgokat, mint az olvasás vagy zenehallgatás. Ez segíti a testedet az alvásra történő ráhangolódásban. Vegyél egy kellemes fürdőt, és tompítsd le a fényeket.

Menj aludni, ha fáradt vagy, és kapcsold le a fényeket

Hogyha nem alszol el 15-20 percen belül, kelj fel, és csinálg valami mást. Akkor fekjüdj vissza, ha már fáradtnak érzed magad, ne erőltessd az elalvást.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Sárikát megkérdezi a tanító néni:

– Hogyan osztanál el 15 almát 7 gyerek között?

– ...

A választ megtudod, ha berakod a rejtvenyrácsba a szavakat, betűhalmazokat.

Kétfetűsek: EL,ÉR,IR,KE,LE,LE,LM,NŐ,NY,ÓÉ,ÓL,SÓ,SÓ.

Hárombetűsek: EDE,ENI,ESL,LEN,NEM,TAT,TÁV:

Négybetűsek: EÁNE,ELEM,TELE.

Ötbetűsek: ÉLTES,ÉTKES,FESTŐ,VETTE.

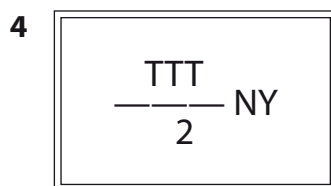
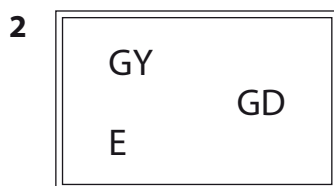
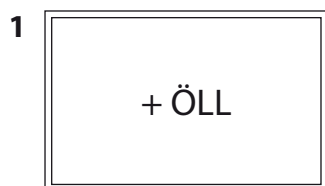
Hatbetűsek: LETELT,TÉLELŐ.

Hétbetűs: ÁLLABÁL.

Nyolcbetűsek: ELRETTEEN,EREDMÉNY,ÉSZTELEN.

Tizenegy betűs: TESTNEVELÉS.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (3.)

Rejtvényünk megfejtése Szenes Iván dalszövegéből vált szállóigévé.

	... ÉSTÜNDE	ZENÉBEN A 8. HANG	RETTEG	NEKED ADTAM	ILYEN A JÓ KÉS	VILÁGHÁLÓ	
	SZEN	MEGFELELŐ	FRANCIA-ORSZÁG	DÍSZ-CSERJE	GARRA MARGIT	NŐI NÉV	
A TÚZOLTÓ IGÉJE			LEVETTE				
ŐSI INDIÁNOK			ADRIAI SZIGET	JÓSZÍVÚ	ÉRZÉKSZERV		
				LÉGI GÖRÖGÜL	LERÁG		
ARGON	HOZZÁTARTOZÓ	HOLLÓ SZERBÜL FORDÍTOTT ÉVSZAK			50 LÖVÉST UTÁNZÓ SZÓ	ANGOL TERÜLET	
ZOKOGNI KEZD ALAPTALAN HIR	...-RŐL RÓMAI SZÁMOK, ÖSSZESEN 101		A HÉT EGYIK NAPJÁN NÉMET ELŐJÁRÓ			NÁTRIUM	
			ÍZÜLETI GYULLADÁS SZOLIMIZÁCIÓS HANG				
A SZÖRME ELLENSEGE		EURÓPAI MINIÁLLAM				MELLETTEM	
		CELSIUS					
			ZÉRO		RÁTONYI RÓBERT	KÉN	ÓDON

Szókihúzó

A	K	D	A	B	A	Z	S
D	A	E	CS	E	B	O	K
A	D	R	N	A	Y	M	É
A	N	G	A	N	Y	B	D
T	I	B	O	D	E	O	I
N	K	M	C	S	Á	R	V
E	I	K	E	R	E	C	J
Z	K	A	B	O	L	K	Ú

ADA
ARADÁC
BECSE

KABOL
KIKINDA
SZABADKA

ÚJVIDÉK
ZENTA
ZIMONY
ZOMBOR

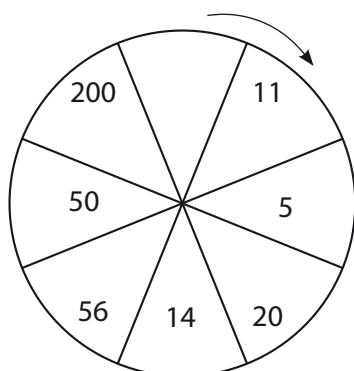
Keresd meg a 10 helységnevet, és húzd ki az ábrából: fentről le, letről fel, jobbról balra, balról jobbra és az átlók irányában.
A megmaradt betűkből összeolvashatod a 11. helység nevét.

Keresztszavak

	Ő	D	T							
	S	E	É							
	Z	R	L							
E	L	S					T	J	A	
G	Y	E					E	K	É	
A	N	Y					P	Ó	S	
	Z	Z	B							
	S	T	Á							
	A	Ő	T							

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen úgy, hogy értelmes szavakat kapj.

Körszámтан

A számok egy bizonyos logika alapján követik egymást, erre kell rájönnöd.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Számjáték

3	2		4		1
		2			3
			1	4	
5		4		1	
	1		6	3	

Töltsd ki az üres négyzeteket 1-től 6-ig terjedő számokkal.
A számok csak egyszer fordulhatnak elő minden sorban és oszlopban, és a téglalapokban.

Egy kis irodalom

I.

Gárdonyi.....
Madách.....
Tolnai.....
Major.....

II.

Berzsenyi.....
Ady.....
Tamási.....
Mikszáth.....

III.

Várady.....
Penavin.....
Végel.....
Gion.....
Losoncz.....
Németh.....

Ismert emberek, írók, költők nevei mellé írd oda a keresztnévüket is. Mindegyik oszlopban egy-egy vajdasági író nevének kell kialakulnia.

Az 1–2. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Jaj, de jó, már aggódtam, hogy sokat késtem.

Betűrejtvények

1. leszerepel, 2. elbeszélés, 3. pletykál, 4. haragos

Óriásrejtvény

– Ugye megmondtam, hogy nem répából van az orra.

– Majd bolond leszek nekem szerencsét hozni.

Lóugrásban

1. Tisza, Duna, 2. Dráva, Sió, 3. Száva, Bega

5-ből 6

Erika

Lóugrásban

– Akkor meg miért van rám szükség?

Szókihúzó

– A szomszéd lakást.

Szóbetoldó

ÓDA

Keresztszavak

Vízszintesen: Nagy az öröm,

Megfenyít, Öt percent.

Függőlegesen: Szobafestő, Ékszerész, Göllöncsér.

Körszámтан

22 – az első számból kivonunk 7-et, majd hozzáadunk 13-at és így folytatjuk.

Keresztrejtvény

– Mondja azt neki, hogy házon kívül vagyok.

Kitöltőcske

jégvirág

Fokról fokra

1. Á, 2. Rá, 3. Rág, 4. Rágó, 5. Károg.

A 39–40. szám, skandináv rejtvény megfejtése:

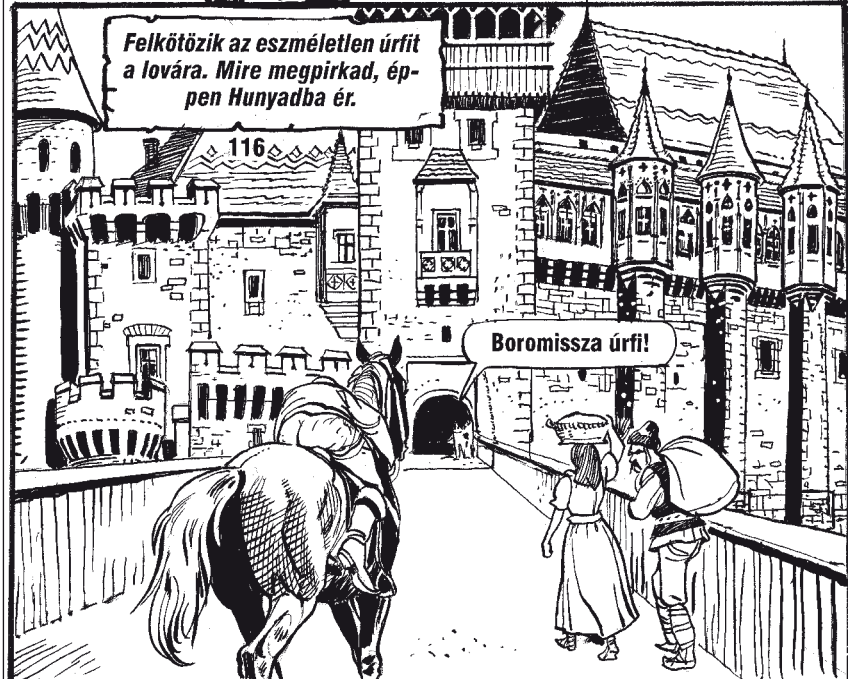
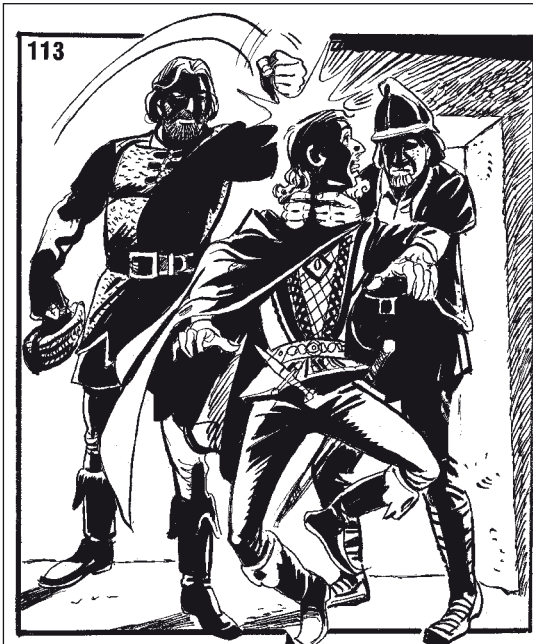
LUCA-NAP, ÁDÁM- ÉS ÉVA-NAP, SZILVESZTER.

Könyvjutalmat kap:

Mészáros Angéla, Zenta

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

Sousse óvárosa

Mostonában eléggé rossz hírek érkeznek Tunéziából, mi azonban éppen ezért látogassunk el ebbe a viharos történelmű országba, annak is Sousse nevű városába, mely a szerbiai (és általában: európai) turisták egyik kedvenc őszi-téli-tavaszi üdülőhelye.

Kevés mediterrán város tekinthet vissza oly hosszú, viszontagságos, sőt drámai múltra, mint Sousse. Vélhetően a föníciaiak alapították az i. e. 9. században Hadrumet néven. A rómaiak Hadrumentumnak, a bizánciak Justinianopolisnak hívták a várost, melyet az omajjád hódítók a 7. században földig romboltak, az ezt megelőző időkből tehát egyetlen épület sem maradt fenn. Mai nevét az arab uralom idején kapta. A 9. században az Aghlabida-dinasztia uralkodása alatt újjáépítették, tengeri kikötőjéből indultak az iszlám hódítók Szicília ostromára. A 12. században a normannok, a 16. században a spanyolok foglalták el, a második világháború alatt bombázások sújtották, de mindennek ellenére ma nyugodt és elbűvölő település, kereskedelmi és idegenforgalmi központ, Tunézia harmadik legjelentősebb városa.

A 796 körül épült sousse-i ribat az egyik legfontosabb tagja volt annak az Alexandriától Ceutáig húzódó erődrendszernek, mely a tenger felől érkező támadásokkal szemben védte a partszakaszt. A félig erődítmény, félig kolostor ribatokat valaha harcos szerzetesek, murabitek lakták, s a Mekkába tartó zarándokok is menedéket találtak bennük. A kettős célnak megfelelően az erőd-kolostor őrtornya, a 821-ben épült nador nemcsak őrhelyül szolgált, ez volt a minaret is. Innen hívták imára a szerzeteseket az első emeleten berendezett mecsetbe, amely a legrégebb egész Afrikában.

A ribat oszlopos kapuja árkádos udvarra vezet, ahonnan a szerzetesi cellák nyílnak. A nador tetejéről pompás kilátás nyílik a medínára (óvárosra), a közeli Nagymecsetre és az

egész partszakaszra. Hajdanán az örök is ebből a pavilonból váltottak fényjeleket a szomszédos Monastir városának ribatját felügyelő társaikkal.

A ribat megépítését követően az Aghlabida-dinasztia uralkodói további csodálatos épületekkel gazdagították a várost. 844-ben Abul Abbász Mohamed elrendelte a kasba, hét évvel később pedig a Nagymecset felépítését. Utódai a várost kőfállal vették körül, s ciszternát alakítottak ki a jobb vízellátás érdekében.

A kasba (fellegvár) a város stratégiai fontos pontján, az egykori világítótorony – a Khalef al Fatah – köré épült, 30 méter magas tornyából belátható az egész környék. A védelmi rendszer részét képezte, de a kikötőbe érkező hajók tájékozási pontjaként régi funkcióját is megtartotta.

A kasba melletti múzeum páratlanul gazdag gyűjteményében minden olyan nép alkotásai megtalálhatók, akik az évszázadok folyamán megfordultak, és otthagyták a nyomukat a térségben. A bejárati udvar padlóját hatalmas mozaik Medúza-fej fedi, mely bármilyen szögből tekintve azt az érzetet kelti, mintha visszanézne a látogatóra. A nyugati galériában igazi remekművet tekinthetünk meg: a 2. századból származó Neptunus portréját, mely valaha egy medence alját ékesítette. A tengerek istenének szertesét hullámozó hajfűrtjei rákollókban, légiesen lebegő tengeri algákban végződnek, körülötte halak és más tengeri állatok nyüzsögnek. Az északi galériából nyíló terem újabb nagyszerű alkotásokat rejt. A Bacchus diadala (3. század) az ifjú istennek a rossz erői felett aratott győzelmét örökíti meg. A tigrisek vontatta harci szekeret hajtó, daliás istenség mellett a győzelem istennője áll, a jármű előtt lanton játszó bacchánsnő látható. A szintén 3. századi Kalendáriumon

az évszakok és a hónapok nevei mellett az ilusztrációk az aktuális vallási ünnepeket vagy mezőgazdasági munkákat mutatják be. Sok mozaikon a mindennapi élet pillanatai, halak, madarak, növényi motívumok jelennek meg. Különösen szépek a Szatír és a bacchánások, valamint a Ganümedészt elragadó Zeusz című kompozíciók is.

A várostól 1,5 km-re egy 5 km hosszú, mintegy 240 folyosóból álló ókeresztény katakombába húzódik, mely nagyságban és gazdagságban ugyan elmarad a Rómában található hasonló alagútrendszertől, ám jobb állapotban maradt fenn annál, s hű képpel szolgál az őskeresztény temetkezési formákról. A 3-4. századi labirintusban több mint 15 000 sírt tártak fel. A nagyközönség számára csupán egy rövid szakasza, a Jó Pásztor nevet viselő katakombába látogatható.

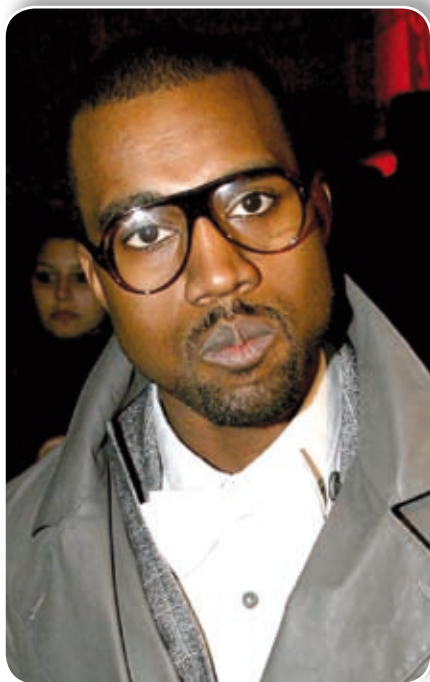
Tunisz a második világháború folyamán ádáz csaták színhelyévé vált. 1943-ban egy bombatámadás során az ezeréves medina falán széles rés nyílt. A falat egyelőre nem állították helyre, így a hasadék különös időlagútnak fogható fel, mely két, egymástól több mint egy ezredév távolságra szakadt kultúra között teremt kapcsolatot...

Pénzéhes rapperek

Az amerikai rapperek soha nem a szerénységükről voltak ismertek. A hatalmas pénzeket kereső sztárok naponta elbűszkélkednek a vagyonukkal, és néha olyan érzést keltenek, hogy jó dolgukban már nem tudnak mit csinálni temérdek pénzüikkel, de mindez mégsem elég nekik. Itt említhetjük 50 Centet, aki a Twitteren egy pénzhalomból házikót épített játszadozva, a hólapátolást pedig megfizette a szomszédaival, de az új húzása mindezt jócskán felülmúlja. Hengegéséről ismert Kanye West is, aki újabb költségekbe verte magát, Jay Z viszont úgy gondolta, hogy még több pénzzel tölti meg a családi kasszát. Az alábbiakból megtudhatod, hogy egyes ismert rapsztárok milyen újabb örültségeket eszeltek ki.

Saját arckép gyémántokból

Kanye Westre mindig is jellemző volt a nagyravágyás és a fényűző életmód. Nemrég kihúzatta a fogait, hogy gyémántprotézist ültessen be a szájába, azóta pedig az új karórájával keltett hatalmas feltűnést. A luxusórát nem épp potom áron vásárolta, és teljesen egyedi, mivel az excentrikus zenész az arany számlapra a saját arcképét rakatta ki, méghozzá gyémántokból. A különleges luxusékszer elkészítése több mint öt hónapba telt, és 180 ezer dollárt ér, de úgy tűnik, hogy Kanye West még ezt is megengedheti magának. Mielőtt hüledeznénk az összeg hallatán, jegyezzük meg, hogy Usher talán még a kollégáján is túltesz. Ő is egy hasonló órával büszkélkedhet, amit ráadásul ugyanennél a cégnél rendelt, és 250 ezer dollárba került. A merész és költséges

divathúzások úgy látszik, hogy nem ismernek határt. Ugyanakkor Kanye West nemcsak fényűzéséről, hanem csipős beszéléséről is hírhedt. Az életet igazságtalannak tartja, ha épp nem az ő dala vezet a toplistákat. Legutóbb kínos jelenetet rendezett az MTV Video Music Awardson. Váratlanul a színpadon termett, és az épp díjat átvevő Taylor Swiftől elkobozva a mikrofont arról hablatyolt, hogy inkább Beyoncének kellett volna elvinnie a trófeát. Újabban pedig amiatt szenved, hogy a tengerentúli slágerlistát nem az ő és Jay-Z dala vezeti, hanem Britney Spears Hold It Against Me-je. Nemtetszésének hangot is adott: – *Britney, tényleg örülök a sikerednek, hagyom, hogy Nr. 1 legyél, de a közös dalom Jay-Z-vel egyike a világ legjobb popdalának!* – fakadt ki a sztár.

Gyorséttermet nyitott

Buffalo Boss néven gyorséttermet nyitott Jay-Z. Beyoncé férje Brooklynban vett meg egy helyet, amit családi vállalkozásként üzemeltet, és az unokatestvérét nevezte ki üzletvezetőnek. A rapper úgy látszik azt szeretné elérni, hogy sikertelenebb időszakokban is legyen mit a tejbe aprítaniuk. Egyelőre azonban nem úgy tűnik, hogy anyagi gondokkal küzdenének, mivel a két sztár Hollywood egyik leggazdagabb házaspárjának számít. Ráadásnak pedig a jövőben további bevételek érkehetnek a számlájukra. A Buffalo Boss nagy csinnadrattával rendezett megnyitóján jelen volt Jay-Z anyja, a testvére és az unokatestvére, vagyis a hely főnöke is. Az elsősorban Amerikában nagyon közkedvelt csirkeszárnyakra specializódott gyorsétterem salátákat, sült krump-

lit és turmixokat is árul majd, vagyis tipikus amerikai falatozó lesz. A rapper nemrég azt nyilatkozta, hogy egy szigeten képzelet elétele hátralévő napjait, és ha minden jól megy, ezt hamarosan valóra is válthatja.

Trükközéssel keresett milliókat

Nem ejtették a fejére 50 Centet. A hatalmas vagyonnal büszkélkedő ismert rapper egy nem túl korrekt módszerrel, további dollármilliókat keresett egyetlen éjszaka alatt. A Twitter oldalon a zenész kihasználta a népszerűségét, hogy 3,8 millió rajongó olvassa rendszeresen az üzeneteit, és felhívást tett, miszerint az érdeklődők megduplázhathatják a pénzüket. Ehhez csupán egy cég részvényeit kellett megvásárolniuk. A tanácsot rengetegen megfogadták, vásárolták az értékpapírokat, és ennek köszönhetően azok árfolyama hirtelen az egekbe szökött. Időközben kiderült a turpisság, mégpedig, hogy 50 Centnek tizenhárom százalékos tulajdonrésze van a cégben. Nem közölte tehát a rajongókkal, hogy a vásárlással, valójában őt tették gazdagabbá. A cég egyébként a rapper nevével ellátott fülhallgatókat is árul, ezért ez az akció erősen kritizálható. Egy amerikai lap szerint, egyetlen este tízmillió dollárt keresett ezzel a manőverrel, amelynek szabályossága még nem tisztázott. A hírek szerint a tőzsdei felügyelet vizsgálja az ügyet. Ami bizonyos, hogy az említett üzleti tanács azóta eltűnt az oldalról, és helyette ez áll ott: A gondolataim, kizárólag az én véleményemet tükrözik. Beszéljetek a pénzügyi tanácsadókkal!

Szakácskönyveket gyűjt

Nem mindennapi szenvedélynek hódol Jake Gyllenhaal. A Túl a barátságon című film sztárja egy interjúban elárulta, hogy nagyon szeret főzni, rengeteg időt tölt a konyhában, és a könyvtárában hatalmas szakácskönyvgyűjteményt őriz. A sztár leginkább a gyönyörű, régi kiadványokat gyűjti, így igazán különleges receptekkel is büszkélkedhet. Elmondása szerint azt élvezi legjobban, ha az otthon talált kevés hozzávalóból kotyvaszt valami finomat. Állítólag

Jake Gyllenhaal mindig is szeretett főzni, mivel a szülei megszerették vele, és a friss hozzávalókat részesíti előnyben: – Ha egy romantikus vacsorára készülök, elmegyek a piacra, és a termelőktől veszem meg a hozzávalókat, mert a friss dolgokat szeretem. Otthon én is természetesen friss zöldségeket, így legalább tudom, hogy mit eszek meg – mondta Jake. A sztárról azt is megtudhatjuk, hogy nem fogyókúrázik, de egészségesen él, és rendszeresen kondizik.

Nem kell a sorozat!

Katie Holmes magánéletéről szinte naponta lehet olvasni a lapokban, de a sztár minden bizonnyal jobban örülne, ha a házassága vagy a kislánya helyett inkább színészi kvalitása lenne a téma. A híresség mindent megtesz annak érdekében, hogy nívós filmekben kapjon szerepeket. Elkészített például egy minisorozatot is, amely a Kennedy-családról szól. Holmes alakította volna Jackie Kennedyt, és sokat várt ettől a lehetőségtől. Így roppant csalódott volt, amikor a History Channel végül visszalépett, és közölte, hogy nem vetíti le a nyolc részes filmet. A hivatalos indok: a produkció és a színészi teljesítmények is magas színvonalúak, de a film nem illeszkedik a csatorna imázsába. Állítólag, a vezetők meggondolták magukat, miután megtekintették a kész anyagot. Valójában a forgatókönyvet már kezdettől fogva számos kritika érte, ezért a csatorna történészei is beleszóltak a forgatási munkákba. Mivel úgy tűnik, hogy az említett csatorna nem tágit az elhatározástól, és nem vetíti le a produkciót, így határon kívül próbálkoznak bemutatási lehetőséghez juttatni.

Az örült rajongó

Rémületes perceket élt át Pamela Anderson a liverpooli pályaudvaron. A szőke kebelcsoda a város színházában szellemet játszik az Aladdin című darabban, és vonattal akart Londonba utazni, amikor az incidens történt. Úgy tudni, hogy egy ismeretlen férfi megpróbált a sztár közelébe jutni, ennek érdekében pedig a vonat fülkéjét célozta meg. A biztonságiak szerencsére résen voltak, és elfogták a tettest, mielőtt Pamelához ért volna. A rajongó azonban komoly ellenállást tanúsított, állítólag megharapott egy rendőrt is, így paprikaspray-el tették ártalmatlanná, majd letartóztatták. A huszonegy éves fiú nagy rajongója a hírességnek. A szindarabot például egymás után

tízszer megnézte, csak hogy kedvence közelébe kerüljön. Ez még nem lett volna baj, de Pamela Anderson észrevette, hogy a fiatal egész nap követi őt, ezért megerősítette a biztonsági szolgálatot maga körül. Valószínűleg ennek köszönhető, hogy lefűlelték az akcióját. A kalauz megpróbálta elkérni a jegyét a felszálláskor, és amikor a fiú ellenszegült, a testőrök gyorsan közbeléptek.

Halálosan fenyegetik Selena Gomezt

A sztárvilágban talán semmi nem maradhat titokban. A tizenhat éves énekes sztár, Justin Bieber és a két évvel idősebb színésznő, a Disney-sztár Selena Gomez, ugyan váltig állították, hogy nem járnak együtt, a szilveszteri fotók azonban lebuktatták őket. Az állítólagos párocska a Karib-tenger egyik szigetén köszöntötte az új évet, a lesifotósok pedig megörökítették, ahogy bikiniben ölelgetik és megcsókolják egymást. Az énekes a Twitter oldalán is boldog új évet kívánt neki, ebből pedig sokan azt a következtetést vonták le, hogy udvarol a lánynak. A fanatikus Bieber-rajongóknak ez sok volt, és azonnal támadásba lendültek. Az interneten többen is halálos fenyegetéseket küldtek Selenának, és részletesen leírták, hogyan ölnék meg, ha tényleg kiderülne, hogy Bienerrel jár. A lány minderre nem reagált, de folyamato-

san azt hangsúlyozza, hogy csak barátság van kettejük között, semmit több. Mindenesetre ezeket a fenyegetéseket jobb komolyan venni, és nem árt, ha a színésznő a közeljövőben testőrökkel védeli magát a betegeken féltékeny tinilányoktól.

A nagyszámú érdeklődő gyerekekkel Branyó Krisztina tanítónő, Blazsanyik Mónika és Mórícz Tímea óvónő, valamint Forgács Szabolcs és Mag Klára foglalkozott. A résztvevők, az óvodásoktól egész a felső osztályos tanulókig, remekül feltalálták magukat. A gyékénytáska szövése sokaknak lekötötte a figyelmét. Ezt a régi mesterséget Haska Sándor és Szécsényi István bácsi mutatták be. Miután az öt kéve gyékény elfogyott, jól jött a műanyag madzag is. Míg folyamatban volt a táskák szövése, addig a többi gyerek különböző kézimunkák készítésén dolgozott. Rengeteg szebbnél-szebb munka készült. Voltak itt könyvjelzők, képrámák, álarcok, állatfigurák, kidíszített dobozok és faszeletké, fenyődíszek, szalvétával bevont üvegek és különböző kézimunkák. Minden napra meg volt a program, és e szerint oktatták a gyerekeket. Külön sikere volt a hagyományos kenyérszítésnek, amit a szervezők először tűztek napirendre. Ez is egy tucatnyi érdeklődőt vonzott maga köré. Míg a mindennapi kenyér sült, Tóth Katica és Csizmár Anikó néni bemutatták a gyöngyfűzés fortélyait. Itt is nagy érdeklődéssel látták munkához a gyerekek. Gyönyörű nyakláncok, karperecek és díszek készültek. Az utolsó nap egy alkalmi kiállítást rendeztünk, ahol az egész heti munkákat kiállítottuk. Szorgalmunk gyümölcsét megtekinthette bárki, ezért a terem kicsinek bizonyult a sok érdeklődő számára. A látogatókat üdítővel és téli fagyival vendégeltük meg. Külön dicséretet érdemelnek a klub idősebb asszonyai, akik mindennap finom uzsonnával láttak el bennünket.

Minden gyerek nagyszerűen érezte magát, a szervezők pedig új ötleteket ígérnek jövőre.

Kancsár Zsolt

7.3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szenttamás

Téli kézműves tábor

A szenttamási Hagyományápoló Klub, mint minden évben, az idén is megszervezte téli kézműves táborát. Az egyhetes rendezvény január 10-én tárta ki kapuit.

Készül a gyékénytáska...

Kenyeret gyúrni farsztó dolog, de megéri!

Tancsik Anikó: Ezt mind a táborban készítettem!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Uj 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■